

NOWY

KATOWICE
Miełckiego nr. 8
Telefon 345-49 — P. T. O. Nr. 300277

10 Gr

Reprezentacje:

Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik — Król. Huta
Tarn. Góry — Lubliniec

Bajan dogania czoło Lot turniejowy nad piaskami Sachary

WARSZAWA, 11. 9. (tel. wł.) Sytuacja w locie określonym zmienia się z każdym dniem. Kapitan Bajan, który był na pierwszym miejscu, a później spadł na miejsce szóste, obecnie znowu znajduje się na miejscu trzecim, albo nawet drugim, według bowiem obliczeń — oczywiście zupełnie nieoficjalnych, dokonanych po otrzymaniu dokładnych czasów jego przelotu w Marokku; okazuje się, że posiada on obecnie 1786 punktów. Góruje nad nim lotnik czeski Ambroz 1795 punktami oraz Płoczyński, który zajmuje pierwsze miejsce, posiadając 1821 pkt.

Lot we wtorek rozpoczęły 24 samoloty, odpadł bowiem włoski samolot Angelego, który, jak to już wczoraj donosiliśmy, nie przybył na czas do Algieru. Stwierdzono, że Angeli miał wypadek na lotnisku w Meknes, gdzie uszkodził sobie płożę. W czasie wypadku załoga uległa silnemu wstrząsowi, tak, że lotnik przebywa obecnie w szpitalu. Przypuszcza się jednak, że po paru dniach Angeli będzie mógł polecieć na swoim samolocie do Włoch, o ile uszkodzona płoża zostanie do tego czasu naprawiona.

Opadł także polski lotnik Florjanowicz. W jego motorze pękł wał korbowy. Przesłanie zapasowego wału zajmie tak dużo czasu, że Florjanowicz musi być wycofany z zawodów. Wobec tego w chwili obecnej jedynie ekipa czeska, najmniejsza, bo składająca się tylko z trzech samolotów, leci bez żadnych zmian. Ma ona największe szanse otrzymania nagrody zespołowej. Gdyby przypadkiem jednak któryś z zawodników czeskich wycofał się z lotu, to oczywiście szanse ekipy czeskiej

do nagrody zespołowej zmniejszą się poważnie. Kierownictwo ekipy polskiej postanowiło, że odtąd odcinek trasy lotu określonego od Tunisu do Warszawy obsługiwany będzie przez następujące bazy pomocy technicznej dla zawod-

ników polskich: bazę w Rzymie, lotną bazę w Zagrzebiu i punkt pomocy w Pradze czeskiej.

WARSZAWA, 11. 9. (tel. wł.) We wtorek zawodnicy mieli do przebycia stosunkowo niedługi odcinek z Algieru przez Biskrę do Tu-

nisu. Był to lot o tyle urozmaicony, że lotnicy lecieli nad częścią Sahary i musieli przełatywać nad łańcuchem górskim, przekraczającym 1.500 m wysokości. Obeszło się jednak bez żadnych wypadków. Między godz. 11.20 a 12.15 na lotnisku w Tunisie wylądowały wszystkie aparaty za wyjątkiem samolotu Płoczyńskiego. Jego spóźnienie nie budzi jednak obaw, gdyż wystartował on z Algieru o 2 godziny później, niż inni lotnicy.

Stacja lotnicza w Biskrze nie podała dotychczas do Warszawy czasów przylotu i odlotu poszczególnych lotników, wobec tego do tej pory nie podobna się jeszcze zorientować, jakie zmiany zaszły w nieoficjalnej punktacji zawodów. W szczególności nie wiadomo, z jak wielką szybkością leci obecnie kapitan Bajan, usiłując nadrobić swoje spóźnienie, i czy wysunął się już z powrotem na pierwsze miejsce, czy też to pierwsze miejsce nadal zajmuje jeszcze Płoczyński.

Wydatki wojenne Japonii

wyniosą miliard złotych

LONDYN, 11. 9. — „Times” donosi z Tokio, że preliminarny budżetowy ministerstwa wojny, zamykający się w wydatkach sumą 626 milionów jen (zgorą 900 milionów złotych!) zaskoczył wszystkich, bowiem spodziewano się ogólnie na podstawie nieoficjalnych danych, że wydatki ministerstwa wojny nie przekroczą sumy 560 milionów jen a więc około 850 milj. zł. Preliminarz budżetowy Ja-

ponii na rok następny przewyższa obecny budżet o 177 milionów jen (około 280 milj. zł.). Urzędnicy ministerstwa wojny mieli oświadczyć, że wydatki na pomoc i obronę nowego państwa mandżurskiego w związku z nieuregulowaniami dotąd stosunkami z Sowietami, nie pozwolą na obniżenie preliminarza ministerstwa wojny w spodziewanej wysokości.

Sowiety otrzymały stałe miejsce

w Radzie Ligi Narodów

Polska głosowała za przyjęciem

GENEWA, 11. 9. (tel. wł.) Rada Ligi Narodów na tajnym posiedzeniu uchwaliła utworzenie nowego stałego miejsca w radzie na rzecz Rosji sowieckiej. Uchwała zapadła bez sprzeciwu przy wstrzymaniu się od głosowania przedstawicieli Argentyny i Portugalii.

Wszyscy inni delegaci, w liczbie 11, nie wyrażając Polski, głosowali za przyznaniem Rosji stałego miejsca.

Sprawa formy zaproszenia Sowietów do Ligi napotyka nadal na trudności i do tej chwili nie została ustalona.

PARYŻ, 11. 9. Agencja Havasa donosi z Genewy, iż według pogłosek, krążących w kuarach, minister Beck na pełnym posiedzeniu członków rady Ligi miał podkreślić, że przyjęcie Związku sowieckiego do Ligi Narodów nie powinno w żadnym wypadku naruszać obecnego stanu stosunków polsko-sowieckich, wynikającego z podpisanych przez oba państwa traktatów, i oświadczył, że Polska będzie głosować zarówno za przyjęciem Sowietów do Ligi Narodów, jak i za udzieleniem Związkowi sowieckiemu miejsca stałego w radzie Ligi.

PARYŻ, 11. 9. Agencja Havasa donosi z Genewy, iż na skutek rokowań bezpośrednich pomiędzy Warszawą i Moskwą, rząd sowiecki stwierdził, iż wejście do Ligi Narodów w niczem nie zmienia zobowiązań, wynikających z dwustronnych układów polsko-sowieckich.

Książę Pszczyński uiszczył opłaty sądowe

od wniesionych odwołań w kwestji zarządu przymusowego

BERLIN, 11. 9. Niemieckie Biuro Informacyjne przynosi z Genewy wiadomość z „kół dobrze poinformowanych”, jakoby skarga ks. Pszczyńskiego miała być przez Radę załatwiona tylko formalnie i przekazana komitetowi trzech bez podania jakichkolwiek wskazówek, idących w kierunku niedopuszczenia do wprowadzenia zarządu przymusowego. Te same „kółka dobrze poinformowane” mają według Niemieckiego Biura Informacyjnego jakoby wyrażać przypuszczenie, że mocarstwa decydujące w Radzie chciałyby w ten sposób pozyskać Polskę dla ustępstw w innych dziedzinach politycznych. Jeżeliby Rada Ligi — oświadcza komunikat niemiecki — zajęła istotnie takie stanowisko, byłoby to nowym dowodem, że jest ona w każdej chwili gotowa wyrzucić się w przetargach politycznych zagwarantowanych uroczystością praw narodowościowych.

Jak się dowiadujemy w dniu wczorajszym zosłały wniesione przez księcia Pszczyńskiego do kasy sądowej przepisane opłaty od wnie-

sionych odwołań w kwestji usaanowienia zarządu przymusowego.

Odpowiedź na zażalenie ks. Pszczyńskiego zostanie wobec tego wniesiona przez prokura-

torję generalną w najbliższym czasie.

Po rozpatrzeniu odpowiedzi zapadnie decyzja sądu w tej sprawie.

Niezwykłe najście w Dzieckowicach

Ucharakteryzowani na bandytów krewni

wywarli zemstę na macosze

Z Pszczyzny donoszą: Ubiegłej nocy weszli nieznani dotychczas sprawcy na podwórze inwalidy górniczego Wojciecha Gaja w Dzieckowicach, poczęli pukać do drzwi i domagali się, by im otworzono.

Ponieważ Gaj o tak późnej porze nieznanym nie otworzył, przeto córka jego Anna wyszła z mieszkania i odemknęła drzwi w korytarzu. Wtargnęło wówczas do korytarza 4-ch osobników. — Trzech z nich twarze mia-

ły zasłonięte chusteczkami. — Udali się oni zaraz do pokoju sypialnego, gdzie spali Gajowie i bez wszelkiej przyczyny pobili Gaję i żonę jego, a następnie przeszukali stare części ubrań w skrzyni, poczem zabrali dwie stare zniszczone bluzki damskie oraz porzucili w mieszkaniu pęk nieudolnie wykonanych wytrychów, a następnie oddalili się w niewiadomym kierunku.

Dochodzenia prowadzone w tej sprawie wykazały, że w danym wypadku zachodzi

zemsta ze strony najbliższych krewnych.

Gajowa jest macoszą i znęcać się miała nad dziećmi Gaja z pierwszego małżeństwa, a po-
zatem stwierdzono, że Gajowie od dłuższego czasu procesują się z krewnymi w sprawach spadkowych.

Pod zarzutem pobicia Gajów przytrzyma-
no zięcia Sobotę Wincentego z Imielina i Sa-
petę Franciszka z Dzieckowic.

Katastrofa autobusowa pod Sadowem

przedmiotem rozprawy sądowej

WARSZAWA, 11. 9. — Przed izbą karną Sądu Okręgowego w Warszawie rozpoczął się proces właścicieli i szofera nieszczęsnego autobusu, który przed paru tygodniami uległ katastrofie pod Sadowem i wpadł do wody, przyczem straciło życie 18 pasażerów.

Rozprawa wywołała olbrzymie zainteresowanie nie tylko z uwagi na wielką ilość ofiar, ale także i ze względu na szczegóły odsłania-

jące tajniki technicznej strony komunikacji autobusowej.

W pierwszym dniu rozprawy została wygłoszona ekspertyza rzeczoznawców, którzy stwierdzili m. in., że gumy na kołach autobusu były w 9/10 zużyte i wogóle stan wozu nie odpowiadał nawet w części wymogom ruchu.

Panika w Algierze

po trzęsieniu ziemi

PARYŻ, 11. 9. — Ludność północnego Algieru ciągle jeszcze pozostaje pod wrażeniem ostatniego trzęsienia ziemi, które zniszczyło zupełnie miejscowość Carnett i znajduje się w panicznym nastroju.

Dowodem tego jest, że kiedy wczoraj od-
czuto ponownie lekkie wstrząsy, mieszkańcy

w popłochu opuścili swoje domostwa i obo-
zuja pod gołym niebem.

W związku z katastrofalnymi skutkami trzęsienia, gubernator Algieru wyasygnował na pierwszą pomoc dla ofiar 60.000 franków.

Ostatnie wstrząsy uszkodziły silnie wielką
liczbę domów w St. Cyprien.

Zięć zabił teścia. PŁYWAJACE PAŁACE.

Ohydne morderstwo w Łagiewnikach.

Pyszne jachty milionerów.

Brzeziny, 12 września. Wczoraj w Łagiewnikach powiatu Brzezińskiego dokonano ohydneho mordu.

We wsi tej mieszkał niejaki Jan Sek, który niedawno wydał swą córkę za Adama Pajaka.

Młody zięć otrzymawszy od Seka część gospodarstwa i ziemi, był z czegoś niezadowolony. Żądał przepisania na niego

całego majątku.

Sek sprzeciwił się temu. Oświadczył, że nie jest jeszcze tak stary, aby wyzywać się całej ziemi, lecz przyrzekał, że nie kto inny, lecz właśnie Pajak otrzyma w spadku resztę majątku.

Na tem tle dochodziło pomiędzy nimi do częstych sprzeczek w czasie których Pajak groził teściowi, że go zabije.

Wczoraj w czasie kłótni, nagle wyciągnął zza cholewy nóż i wbił go w pierś teściowi.

Sek, jak rażony piorunem padł na ziemię, nie wydawszy jęku.

Okazało się, że pochnięcie nożem skierowane było w serce i śmierć nastąpiła natychmiast.

Pajaka aresztowano i przekazano do dyspozycji władz sądowych.

Nieodzwonną przynależnością każdego szanującego się milionera jest własny luksusowy jacht, który zazwyczaj odznacza się niezwykle przepychem wewnątrznych urządzeń.

Takie pływające pałace mogą utrzymywać istotnie tylko ludzie bardzo bogaci. Obecnie w porcie angielskim Cowes odbywają się wielkie regaty. Pismo „Daily Express” wylicza rozchody, związane z urządzeniem tych zawodów. Budowa każdego z 6 dużych jachtów, przyjmujących udział w obecnych konkursach,

kosztowała 25.000 funtów.

Podatki, należności portowe, asekuracja od pożaru i katastrofy morskiej i t. d. wyno-

si razem rocznie około 500 funtów st., uposażenie załogi 100 funt. Główny zaś wydatek stanowią żagle, które się sporządza

z najcieńszej bawełny, tak zwanej „egipskiej złotej przędzy”. Krójszyce tychże wymagają pracy specjalnych majstrów, którzy każą sobie za to słono płacić. Wreszcie, utrzymanie żagli również kosztuje drogo, gdyż komplet trzeba zmieniać po dwu latach. Ogółem wydatek ten stanowi kwotę 1.000 f. st. rocznie. Jacht motorowy kosztuje swych właścicieli około 14.000 f. st. rocznie. Samo przeż się rozumie się, że suma powyższa zwiększa się w zależności od kaprysów posiadacza

tej kosztownej „zabawki”.

Naprzekład „Virginja”, należąca do miliona Corda, przedstawia prawdziwy pałac. Oprócz pomieszczeń, przeznaczonych dla rodziny bogacza, zarezerwowanych jest dla gości 10 dużych kajut komfortowo urządzonych, każda z własną łazienką. Salon wyłożony jest brokatem, zaś stół — drzewem mahoniowym. Szafy własnej biblioteki przepelnione są rzadkimi okazami ksiąg w bogatych okładkach. Pod czas wielkiego przyjęcia na „Virginji” pracowało aż 4 kucharzy.

J. K.

OSCHŁA JUŻ ZIEMIA, OSUSZMY ŁZY...

Czy Twoje środowisko zawodowe już się opodatkowało na rzecz powodzian?

Główne wygrane w 7-mym dniu ciągnięcia.

Zł. 10.000 — Nr. 82904 162866.
Zł. 5.000 — Nr. 20529 35402 46569 70138
103496 112960 147778
Zł. 2.000 — Nr. 4591 5078 6841 9888 13437
32373 33588 39059 41159 54343 68895 71857 87328
89244 89994 98535 104163 102146 138046 134525
140264 141510 144326 156056 167437.
Zł. 1.000 — Nr. 6007 8638 8989 10001 21717
22063 24330 27853 31381 43195 47745 47787 57583
57641 69164 81308 85715 86335 107755 108739
112069 114740 117407 128356 139435 140933 14267
145001 145436 147297 148130 150615 152858 15936

Strajkujący robotnicy Scheiblera i Grohmana nie dopuścili do uruchomienia nowej tkalni

Zbiórka na dziedzińcu fabrycznym.

Łódź, 12 września. W dniu wczorajszym dyrekcja Zjednoczonych zakładów Scheiblera i Grohmana — zdecydowała się uruchomić częściowo Nową Tkalnię. Ponieważ stosunek służbowy wskutek zamknięcia fabryki został z robotnikami zerwany —

dyrekcja fabryki zdecydowała się na ponowne zaangażowanie robotników.

W tym celu dyrekcja wysłała 400 wezwań imiennych do stawienia się w fabryce.

Na wieść o projekcie częściowego uruchomienia Nowej Tkalni — wczoraj odbyło się zebranie robotników, którzy postanowili iż wrócą do pracy jedynie

w tej samej liczbie

w jakiej zastrajkowali.

Dziś o godzinie 8-ej rano przy zachowaniu ścisłej kontroli wpuszczano na teren fabryczny tylko tych robotników, którzy potrafili się wykładować wezwaniem do pracy. Przed resztą robotników, stojącą na ulicy

zamknięto bramę.

W chwili gdy 400 robotników nowo zaangażowanych znalazło się na terenie fabrycznym, nagle wyłamano od ul. Milionowej parkan, i tedy strajkujący robotnicy poczęli

przedostawać się do środka.

Zanim zdołano się zorientować około stu ludzi znalazło się na dziedzińcu. Ponieważ nie chcieli oni opuścić

terenu fabrycznego — dyrekcja postanowiła tkalnię

nie uruchamiać.

Do obecnej chwili, zarówno robotnicy, którzy zostali zaangażowani do pra-

cy jak i ci, którzy wtargnęli na dziedzińce od ul. Milionowej pozostają na terenie dziedzińca.

Przed nową tkalnią nad porządkiem czuwa policja.

Termin arbitrażu strajkowego w Ameryce przedłużony o 24 godzin.

Waszyngton, 12 września. Komitet strajkowy robotników przemysłu tkackiego postanowił przedłużyć o 24 godziny termin wygaśnięcia propozycji arbitrażu. Jak wiadomo, ostatni termin

przyjęcia arbitrażu, zaproponowanego przez przewodniczącego komitetu strajkowego Bermana wygasł wczoraj wieczorem.

Ziemia na Kopcu Marszałka Piłsudskiego

zwieziona z trzech części świata.

Kraków, 12 9. — Pogrudce ziemi na Kopiec Marszałka Piłsudskiego w Krakowie, którą nadesłał z Ameryki p. Warren Potts, prezes Izby Handlowej miasta Kościszko w Stanach Zjednoczonych, oraz pogrudce Czarnego Łądu z Południowej Afryki, nadesłanej przez płk. rez. J. J. Rońskięgo, osiadłego w Cape Town (Kapsztad) — przybywa garść ziemi z najodleglejszej od nas części świata — z Australji — od prezesa kolonii polskiej z Brisbane Queensland p. Zygmunta Witolda Romaszewicza, ro-

dem z Litwy, z dołączeniem narazie jednego funta szterlingów na budowę Kopca.

12 osób wpadło do rzeki

Wszystkich uratowali trzech bohaterzy.

Włocławek, 12 września. (Od wł. kor.) Z Motławy wyjechało łodzią 5 dziewcząt i 7 chłopców. Kiedy amatory przejeżdżki odbili od brzegu, łódź wywróciła się i wszyscy wpadli do wody.

Na pomoc tonącym pośpieszyli znajdujący się obok rybacy. Niejaki Miller

wyjechał kajakiem, z Michalakiem, oraz p. Zakrzewski rzucił się w pław na pomoc.

Przy usilnej pracy ratujących, wszyscy zostali

wydobyci z wody.

Przejażdżka po Wiśle skończyła się na zimnej kąpieli, i wielkim strachu.

Eksploracja zapalnika

uśmierciła nieostroznego wieśniaka.

Warszawa, 12 września. Na poligonie wojskowym w Zielonce 22-letni Wnuk, syn rolnika, znalazł w polu zapalnik od granatu i rozkręcił go. Wybuch zapalnika poranił Wnuka, oraz kolegę jego 21-letnie go Kazimierza Kalinowskiego, syna rolnika z Wawra.

Nadbiegli na odgłos wybuchu żołnierze z pobliskiego poligonu oraz mieszkańcy Zi-

lonki stwierdzili, że Wnuk nie daje już oznak życia.

Kalinowskiego zaś, który ma rany szarpane prawej stopy, oraz liczne rany postrzałowe rąk i prawego kolana, przewieziono najbliższym pociągami do Warszawy i umieszczono w szpitalu Przem. Pańskiego.

Zwłoki Wnuka przewieziono do prosek-torium.

Żart dwu przyjaciół przyczyną śmiertelnego wypadku.

Sieradz, 12 września. (Od wł. kor.) Pryk Jarosław zam. w Stefanowie Ruskowskim gm. Barczew powracając z odpustu z Charlupi Małej dogonił niedaleko swej wioski sąsiada Kazimierza Tobołę również powracającego z odpustu. Gdy znaleźli się niedaleko swych zagrod nagle wyszło zza płotu 2-ch mężczyzn Maciejewski i Kosmala, i aby idących wystraszyć podnieśli laski do góry. Tobołę myśląc, że to Kowalczykowie, którzy nieraz nań napadali wv-

jął rewolwer i zmierzył w ich stronę. W ostatniej chwili poznał przyjaciół. Broń mimo to wypaliła i kula ugodziła Pryka w brzuch rozrywając mu jelita. Ofiarę przewieziono do szpitala w Sieradzu, gdzie po kilkunastu godzinach zmarła.

Gdy przybyła policja Tobołę uciekł w okoliczne lasy; dopiero po pewnym czasie aresztowano go i przekazano władzom sądowym.

Hitler na święcie partyjnym w Norymberdze.

W Norymberdze odbył się wielki zjazd partii narodowo - socjalistycznej, na którym kanclerz Hitler wygłosił programowe przemówienie. Na zakończenie kongresu odbyły się wczoraj manewry i defilada Reichswehry. Na zdjęciu — kanclerz Hitler przyjmuje z okna defiladę.

Przed wyborami w hucie „Batory”

O zwołanie kongresu wszystkich rad

Zebranie protestacyjne załogi Mysłowickiej Walcowni Blachy

Piszą nam: Niestłuchane wyczyny czołowych członków rady zakładowej huty „Batory” w W. Hajdukach, kilkakrotnie już piętnowane przez prasę, nabierają formy skandalu. Robotnicy załogi huty „Batory” podnoszą w dalszym ciągu przeciwko tym jednostkom z rady zakładowej ciężkie zarzuty, jak wyuszczenie od robotników „fundowania” napojów alkoholowych i t. p.

Wobec panujących obecnie redukcji, urlopów turnusowych i specjalnej „selekcji” przyjęcia do pracy, przyczem jednostki te odgrywają pewną rolę, zmusza to robotnika dla zdobycia kawałka codziennego chleba do poddawania się bezlitosnemu haraczowi niesummiennych radców.

Ostatnio nawet zaszedł pożałowania godny wypadek, gdy taki „pan radca” wymuszający od biednego robotnika ciągle fundy różnych „wódeczności”, dostał w jednym z lokali restauracyjnych w W. Hajdukach od zupełnie niezainteresowanego a tylko obserwującego gościa — lewą i prawą w twarz tak, że wyrzucił kilka akrobatycznych koziołków.

Nie jest to jednak dostateczna nauka i ku uwadze samych robotników poleca się, by w zbliżających się wyborach do rady zakładowej t. j. 14-go i 15-go września b. r. w zdecydowany sposób potępili tych zastępców, którzy słusznie zasłużyli sobie na miano rzeźmieszków i, spowodowali, by na ich nazwiska nie padł ani jeden głos przy wyborach. Tacy bowiem „radcowie” mogą tylko zepsuć dobre imię rad zakładowych na Śląsku, wobec tego też zasłużyli na bezwzględne potępienie.

Nazwiska tych typów z zrozumiiałych względów nie podajemy a ten który ich jeszcze nie zna, pozna po wyglądzie alkoholików.

Przy obecnych wyborach zgłoszono kilka nazwisk nowych bandydatur na członków rady

zakł. huty „Batory” i to ludzi, którym zapewne będzie można zaufać, że spełnią swoje obowiązki w radzie zakładowej, więc tylko na tych powinni robotnicy głosować w interesie swojego własnego dobra i w celu odpędzenia wykołajców i zdrajców robotnika.

W dniu wczorajszym odbyło się przy współudziale całej załogi zebranie załogowe huty Batorego. Po wygłoszonych referatach o sytuacji gospodarczej w ciężkim przemyśle, robotnicy domagali się zwołania wspólnego kongresu wszystkich rad zakładowych.

Nowy szyb za 8 milionów złotych

buduje Skarboferm

Generalna Dyrekcja kopalń Skarbowych zamierza na wzór szybu prezydent Mościcki przebudować przed 2 laty unieruchomiony szyb kopalń Skarbowych „Pole Północne” w Łagiewnikach.

Prace około przebudowy tego szybu potrwać około 5 lat. Prace wstępne zostały już rozpoczęte.

Koszt przebudowy wynosić będą przeszło 8 milionów złotych.

Kopalnie skarbowe szyb „Prezydent Mo-

ścicki”, zwiędziła w dniu wczorajszym wycieczka składająca się z dyrektorów kopalń z Śląska Opolskiego. Wycieczkę prowadził dyrektor Rend. Uczestnicy wycieczki z wielkim uznaniem wyrażali się o urządzeniach szybu, przyczem dyrektor Rend, który zna również różne szyby amerykańskie oświadczył, że urządzenia techniczne szybu „Prezydent Mościcki” przewyższają urządzenia amerykańskie.

Jak to pomysłowy Lajbuś

został pułkownikiem

Przed Sądem Okręgowym w Katowicach odpowiadał wczoraj kupiec Icek Lajb Weinstein z Katowic, oskarżony o oszustwo. Tito sprawy było następujące:

Oskarżony trudnił się na Śląsku sprzedażą przyborów biurowych. Interes jednak nie był najlepszy i przez cały dzień oskarżony musiał latać, by zarobić na kawałek chleba.

Szukając wyjścia z tej sytuacji wykombinował, że kiedy przedstawi się, jako były pułkownik armii rosyjskiej i uciekinier z piekła bolszewickiego, interesy się poprawią.

Oczywiście rozpoczął w ten sposób bujać swoją klientelę.

Przekonał się, że faktycznie tem bujaniem wielu naiwnych nabrał, i nie tylko zapłacił mu

W Mysłowicach odbyło się zebranie protestacyjne pozbawionej pracy załogi Mysłowickiej Walcowni Blachy. Omawiano wśród wielkiego rozgoryczenia zebranych stosunki, jakie panowały w zakładzie. Wspomniano o faktach samowolnego ukrócania zarobków robotniczych przez niemieckiego urzędnika Fiedlera.

Zebrani postanowili zwrócić się do odpowiednich czynników o zajęcie się stosunkami w walcowni i jej zamknięciem.

Zamierzona redukcja na kop. „Szarlej Białej”

Jak się dowiadujemy dyrekcja kopalni kruszcu w Szarleju nosi się z zamiarem przeprowadzenia redukcji przeszło 100 robotników, przyjętych w swoim czasie jako kontraktowych.

Związki zawodowe będą przeciwstawiać się jakimkolwiek redukcjom na tej kopalni, bowiem brak zamówień jest tylko przejściowy.

Zjazd ciemnych typów

nakryty w tarnogórskim

W związku z napadem rabunkowym i masywnym morderstwem, jakiego dokonali bandyci w Miedźnej, na terenie wszystkich powiatów województwa dokonywane są rewizje i oblavy. Podczas oblavy na terenie powiatu Tarnogórskiego policja odkryła w barakach b. fabryki wagonów koło toru kolejowego na terenie gmin Sowie koło Tarnogórskich Gór zjazd całej Polski bardzo podejrzanego i wielokrotnie karanego grona ciemnych osobistości, które zjechały tu dla jakichś niebezpiecznych wyczynów.

Policja całe grono aresztowała i obecnie

Wykoleienie pociągu

LUCERNA, 11. 9. — Skutkiem gwałtownej burzy połączonej z ulewą zostały w kiffu miejscach uszkodzone silnie tory kolejowe górskich kolejek przez lawiny kamieni, jak również przerwane połączenie z Lucerny do Zurychu.

Pociąg lokalny z Lucerny natrafił w swej drodze na lawinę, skutkiem czego wykoleiła się lokomotywa, wóz bagażowy i jeden wagon z pasażerami. Kilka osób odniosło cięższe i lżejsze obrażenia.

Zamówienia

Jak się dowiadujemy Ministerstwo Komunikacji poczyniło w hucie Ferrum w Katowicach i w fabryce śrub Fitznera zamówienie na dostawę nitów do szyn w wartości 300 tysięcy złotych.

RADJO

KATOWICE — Środa 12 września.

6.45 — 8.00 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu, hejnał oraz wiadomości meteorologiczne 12.10 Popularna muzyka czeska 13.05 Muzyka (płyty) 15.35 Wiadomości gospodarcze 15.45 Odczyt 16.00 Muzyka lekka 16.45 Opowiadanie dla dzieci 17.00 Recital śpiewaczy 17.25 Pogadanka dla kobiet 17.35 Muzyka (płyty) 17.50 Pogadanka sportowa 18.00 Odczyt 18.15 Recital skrzypcowy 18.45 Odczyt gospodarczy 19.00 Muzyka lekka 19.20 Pogadanka 19.50 Wiadomości sportowe 20.00 Koncert popularny 20.55 „Jak pracujemy w Polsce” 21.00 Koncert Chopinowski 21.30 Recytacje Zegadłowicza 21.40 Recital śpiewaczy 22.00 Koncert reklamowy 22.15 Muzyka taneczna 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim

przeprowadza szczegółowe śledztwo, mając wykazać tak działalność przytrzymanych, jak i cel tego niezmiernie interesującego zjazdu. Przytrzymał Helene Czech-Szelmuszkę z

Łodzi, Józefa Szwałkowskiego z Dziedzic, Józefa Poniedziałka obaj z Katowic oraz Kazimierza Furmana z Szamberówka.

Dziś przylatują Adamowicze

W dniu dzisiejszym o godz. 16-tej wystartują z lotniska na Rakowicach w Krakowie na swoim zwycięskim samolocie zdobywcy Atlantyki Bracia Adamowicze. Przylot ich do Katowic na lotnisko spodziewany jest około godz. 16.30.

Okręg Wojewódzki L. O. P. P. poczynił już wszelkie przygotowania, celem godnego przyjęcia dzielnych lotników.

„Komitet przyjęcia Braci Adamowiczów” prosi, ażeby w dniu 12. IX. b. r. udekorowano domy chorągiewami o barwach narodowych. Bracia Adamowicze przylecą na lotnisko do

Katowic o godz. 16.30 samolotem, na którym przelecieli Atlantyk. Poczty sztandarowe uprasza się o stawienie na godzinę 5 przed pomnikiem powstańców na placu Wolności.

Również prosi się Szanowne Obywatelstwo o liczny udział na lotnisku przy przyjęciu.

Wstęp jest bezpłatny. Komitet przyjęcia Braci Adamowiczów prosi pozątem wszystkich motocyklistów i właścicieli samochodów do gremjalnego wzięcia udziału przy powitaniu Adamowiczów na lotnisku o godz. 16.30 w dniu 12. 9. b. r.

Świadkowie wypadku zeznali, że tak szofer jak i pasażer byli w stanie nietrzeźwym.

Rozbity o drzewo samochód

porzucony przez „podgazowanych” pasażerów

Z Rybnika donoszą: Wczoraj rano o godz. 5-tej na ul. Mikołowskiej w Rybniku najechał z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny samochód osobowy Śl. 33201 na przydrożne drzewo i uległ znacznemu uszkodzeniu.

Według zeznań naocznych świadków kierowca tego samochodu, niestwierdzonego dotychczas nazwiska oraz pewien osobnik, ja-

dąc tym samochodem doznali okaleczenia ciała i udali się do szpitala Sp. Brackiej w Rybniku, gdzie udzielono im pierwszej pomocy lekarskiej, a po nałożeniu opatrunku oddalili się w niewiadomym kierunku, pozostawiając uszkodzony samochód na ulicy.

Świadkowie wypadku zeznali, że tak szofer jak i pasażer byli w stanie nietrzeźwym.

Pod znakiem łamu i wytrycha

Sptoszeni kasiarze

Wczorajszej nocy weszli nieznani dotychczas sprawcy po wyłamaniu krat żelaznych w oknie przez ustęp do biura F-my „Krain i Fesser” w Katowicach, przy ul. Kochanowskiego 4.

Sprawcy odsunęli w biurze od ściany kasę ogniową i usiłowali ją rozpruć, lecz prawdopodobnie sptoszeni — kasy nie zdołali naruszyć i zbiegli w niewiadomym kierunku.

Na stole w biurze znaleziono porozkładane narzędzia złodziejskie: świder, łom żelazny, kilka wytrychów i sztabę żelazną.

Elżbieta Koi i Maria Sowała, zamieszkałe w Chorzowie II przy ul. 3-go Maja pod nr. 10

i 19, posiadają serdecznych przyjaciół, którym zdradziły miejsca przechowywania gotówki.

Następstwa tej szczeroci są bardzo smutne.

„Jacys” złodzieje dwukrotnie odwiedzili Kojową, której bez większego buszowania skradli z szafy po kilkudziesiąt złotych, a podobnie Sowała wyciągnęli z pod komody kasę również kilkadziesiąt złotych.

Obie poszkodowane teraz stale powtarzają cenne przysłowie polskie, że milczenie jest złotem.

Kto leci do Warszawy z uczestnikami turnieju

W związku z mającym się odbyć w dniu 14 b. m. przelotem przez Katowice zawodników turnieju lotn. 1934 Polskie Linie Lotnicze „Lot” komunikują, że celem umożliwienia oglądania przylotu zawodników do Warszawy uruchamiają drugi samolot, który odleci z Katowic do Warszawy o godz. 8.45. Cena za przelot 30,— zł.

Kto wygrał?

w 7-mym dniu ciągnięcia

15.000 zł. — 84788 92119 165238.
10.000 zł. — 19849 71078 138377.
5.000 zł. — 35543 72868 101214 140439 159379.
2.000 zł. — 46323 49179 54130 30521 37781

PAMIĘTAJ,

że wielkie wygrane

padają stale w szczęśliwej kolekturze KAPTAŁA

KATOWICE, św. Jana 16. II CHORZÓW, Wolności 2i

Ciągnięcie IV. klasy trwa do 21. b. m.

Losy IV. klasy są jeszcze do nabycia

W 7. dniu ciągnięcia padła znów wygrana ZŁ. 10.000 na

Nr. 162 866 w kolekturze KAPTAŁA

55343 59179 69968 72321 79694 102430 106121 13634 117397 154336.

1.000 zł. — 400 1392 9397 10107 11262 14741

29172 36427 44770 67443 71497 74417 79606

81082 87102 87616 90557 97703 100029 109430

112181 112772 114557 115090 122996 130261

131418 131418 131849 135328 147903 149190

157962 160395 162549 167977 169288

Niebezpieczna zamiana. Tajemnice politycznej rozmowy.

W korytarzach hotelu „des Bergues”.

(Korespondencja własna)

Genewa, we wrześniu.

Rozmowa ministra Becka z ministrem spraw zagranicznych Francji p. Ludwikiem Barthou odbyła się już w pierwszym dniu wielkiego zjazdu genewskiego. Dziennikarze międzynarodowi przeżyli denerwujące momenty. Korytarz drugiego piętra hotelu „des Bergues”, na którym zajmują w sąsiedztwie pokoje min. Beck i min. Barthou, zaludnił się międzynarodowa ekipa asów dziennikarskich już od wczesnych godzin popołudniowych, choć rozmowa wyznaczona była dopiero na godz. 5 po poł.

Korytarze hotelu „des Bergues” są bardzo przestronne, a min. Beck ma po stać smukłą. Mimo to miał duże trudności z przedostaniem się do drzwi pokoju min. Barthou. Tłum ludzi z notesikami i ołówkami w rękach obległ dosłownie wszystkie przejścia. Cierpliwie wyczekiwanie przed zamkniętymi drzwiami. Sprawdzano z zegarkami w rękach czas trwania rozmowy. Amerykanie podobno nawet uruchomili sportowe stopery. Te właśnie precyzyjne instrumenty zanotowały czas: — 90 minut. Min. Beck wyszedł z pokoju min. Barthou i zdawało się, że kroku naprzód nie będzie mógł uczynić. Mur notesów i rozgorączkowanych oczu natarł na niego. Pogodnym uśmiechem i garścią miłych słów utorował sobie min. Beck drogę do swego pokoju.

O przebiegu swej rozmowy z min. Barthou nie powiedział nic — pozatem oczywiście, że omawiał zarówno sprawy figurujące na porządku obrad Zgromadzenia i Rady Ligi, jak i problemy interesujące bezpośrednio Polskę i Francję.

Podobno dziennikarze międzynarodowi odczuli te odpowiedzi min. Becka, jak ko zawód. Opowiadali, iż niczego się nie dowiedzieli. Szczególnie zaś nie do wiedzieli się niczego o stanowisku Polski wobec nowych projektów paktów międzynarodowych.

Wydało się jednak, że już po upływie kilku godzin ciekawość ta została zaspokojona. Odpowiedź na dręczące międzynarodowy świat pytanie nadeszła z Warszawy. Przyszły wiadomości o u stosunkowaniu się młarodajnej polskiej opinii do blakających się od paru miesięcy po świecie mgławic paktowych i rozmaitych plotek.

Polska prosto patrzy realnie na stan rzeczy w najbliższej okolicy regionie w Europie wschodniej. Łatwo zdać sobie sprawę z tego, że na tych przeobrażonych na gruntownie przez wojnę, przeoranych przez rewolucję rosyjską i przebudowanych przez traktaty pokojowe terenach dokonano w ciągu kilku lat ostatnich najcięższej ale i najbardziej celowej, pełnym powodzeniem uwieńczonej pracy.

Kładąc pierwsze zreby organizacji po koju, rozpoczęto budowę bezpieczeństwa od zawarcia sojuszu Polski i Rumunii. Lata następne przyniosły dalsze poczynania, oparte na zdecydowanej woli utrzymania okrzepłego w międzyczasie stanu rzeczy. Przyszły protokoły moskiewskie, wprowadzające wcześniej w życie pakt Briand-Kellog w stosunkach pomiędzy ZSRR i jego sąsiadami, przyszły wielkie akty w postaci polsko-sowieckiego paktu o nieagresji, uzupełnionego protokołem londyńskim o określeniu napastnika, przyszły wreszcie polsko-niemiecka deklaracja o nieagresji i przedłużenie czasu trwania polsko-sowieckiego paktu o nieagresji na lat dziesięć.

Zawarcie tych układów, jasno i nie-dwuznacznie, bez niedomówień określa jących zobowiązania i odpowiedzialność kontrahentów za ich niedotrzymanie — stworzyło z Europy wschodniej region, w którym pokój w granicach możliwości ludzkich najmocniej, najsolidniej jest ugruntowany.

W takim stanie rzeczy zrodziły się koncepcje, zmierzające do przebudowania solidnie ustawionego gmachu. Żeby choć program przebudowy był wyraźnie zarysowany!... Jest jednak inaczej. Mglistość, nieprzejrzystość, unikanie definicji i sprecyzowania zobowiązań zastąpić mają precyzję, dokładność i zdecydowanie.

Mocną budowlę, opartą na obronnej sile zbrojnej, na sojuszach i na niedwuznacznie wyrażonej woli sąsiadów w kierunku utrzymania pokoju zastąpić mają naszpikowane niejasnościami i obficie wyposażone w furtki interpretacyjne nowe teksty, pod którymi jaknajwięcej ma znaleźć się podpisów. Solidny gmach ma być zburzony a na jego miejscu ma powstać domek z zapisanych kart.

Jaki jest w tem dla Polski interes? W jakim celu ma Polska godzić się na podpisywanie paktów, które:

- 1) burzą jej własne i jej sąsiadów realne zdobycze;
- 2) zastępują je jeszcze jednym papierem, jakich już podpisywano dziesiątki po wojnie;
- 3) mogą upoważnić do żądania redukcji najpewniejszej gwarantki bezpieczeństwa, jaka dla Polski zawsze była, będzie i jest jej siła zbrojna.

Niema w tem wszystkim dla Polski interesu. Jest natomiast niebezpieczeństwo.

W tem tkwi „tajemnica” treści rozmowy min. Becka z min. Barthou.

Vigil.

Mężowie stanu naszej epoki. Anegdota z życia.

General Goering należy do najtęższych głów ruchu narodowo-socjalistycznego, ale i wybitni nawet ludzie nie są wolni od pewnych słabości. Taką słabością generała, zresztą niewinną, są piękne i strojne mundury oraz orderki wszelkiego rodzaju, które pasjami lubi on przywdziewać przy każdej okazji.

Opowiadają, że jednego razu Goering pracował w gabinecie swojej rezydencji, gdy wtępn wpadł wystraszony służący i mówi, że zdarzyło się nieszczęście. Pękła rura wodociągowa i piwnice pałacu są już zalane. Czy należy zawezwać straż pożarną? — zapytał służący.

Goering pomyślał chwilę, poczem odrzekł: — Zawołajcie w takim razie strażaków, ale w pierwej proszę mi podać mój mundur admirałski. Innym razem generał przemawiał miał na wielkim zebraniu partyjnym w berlińskim Sportpalastie. Wtępn wyznaczony był na godzinę 5-tą popołudniu i gdy nadszedł czas do wyruszenia w drogę Goering zabrał się do przywdziewania jednego ze swoich pięknych mundurów, nie zapominając oczywiście o orderach, którymi zwykł był przystrojać swoje pierś.

Jednakże służący, który poszedł ich poszukać, wraca zrozpaczony. Ordery znikły. Niema ich ani w szafie, ani w szufladzie biurka ani nigdzie indziej. Detektyw prywatny, który nie opuszcza rezydencji ministra, zabrał się z kolei do poszukiwań, ale również bez skutku.

W międzyczasie rozległ się brzęk telefonu. Dzwonił minister Goebbels, który niepokoił się faktem, że generała nie widać. Zebranie już się rozpoczęło. Rad nie rad Goering pośpieszył do Sportpalastu bez żadnej dekoracji, co wywołało ogólne zdumienie.

Po skończonym wiecu Goering wraca do siebie. Na progu domu oczekuje go służący i mówi rozpromieniony, że orderki się znalazły.

— A gdzie się znajdowały? — zapytuje generał.

— Były jeszcze zawieszane na koszuli nocnej Waszej Ekscelencji.

PRZYGODA MUSSOLINIEGO.

Nadzwyczajna siła żywotna Mussoliniego jest przedmiotem podziwu, zarówno jak i postrachu dla tych wszystkich, którzy należą do najbliższego jego otoczenia. Podczas gdy inni staniają się ze zmęczenia, Duce jest zawsze rzeźki i zważy. Ministrowie i generałowie, którzy uczestniczyli wraz z nim w ostatnich manewrach wojskowych, mogli się o tem ponownie przekonać.

Gdy w czasie tych manewrów sprezentowano mu raz oddział kawalerji, Duce zażądał konia dosiadł go i popędził galopem przed siebie, przesadzając po drodze różne przeszkody ku ogólnemu zdumieniu i podziwowi.

Tu kiedyś, odrywając się na chwilę od pracy biurowej, wsiadł na motocykl i ruszył w tem pie 100 km. na godzinę drogą z Rzymu do Ostji. Na nieszczęście wjechał na samochód siejąrowy i motocykl poszedł w kawałki.

Zrobiło się natychmiast zbiegowisko i ludzie zaczęli wymyślać sfoferowi od ostatnich, wzbudzeni jego nieostrożnością, która mogła spowodować znacznie gorsze skutki. Wówczas Mussolini pochylił się ku niemu i szepce mu na ucho:

— Uciekał, póki czas.

Sam zaś pozostał w otoczeniu wzbudzonych wieśniaków i uspokoił ich co do swego losu.

LARD SNOWDEN O SOBIE.

Lord Snowden, były minister finansów Wielkiej Brytanji, znany jest ze swego ciętego i złośliwego języka. Bawałcy konferencji międzyna-

rodowych pamiętają jeszcze, jakto przed kilku laty na jednym z posiedzeń konferencji reparacyjnej w Hadze nazwał publicznie „groteskowym i komiecznym” pewnego polityka obcego mocarstwa znanego ze swej tuszy, tego samego zresztą, który dziś w sposób niefortunny zajmując się jako minister sprawiedliwości wykryciem współników Stawiskiego i wysłędzeniem mordców sędziego Prince’a.

W opublikowanych świeżo pamiętnikach swoich lord Snowden broni się przed zarzutem, jakoby miał zły i dokuczliwy charakter. Jednakże, jak opowiada, jeden ze starszych i doświadczonych kolegów parlamentarnych udzielił mu w samem zaraniu kariery politycznej następującej rady: „Jeżeli chce pan utrzymać autorytet i panowanie nad jakimkolwiek zgromadzeniem, niech pan w pierw raz na zawsze wbije sobie do głowy, że ludzie z naprzeciwka są bandą kanali”.

Jak widać, humor brytyjski nie traci nigdy swoich praw. W swoich zwierzeniach pro domo sua lord Snowden odróżnia trzy kategorie przeciwników politycznych, w stosunku do których stosuje trojakie metody.

„Mam kilka atylów oratorskich — zapewnia. — Gdy mój przeciwnik daje dowód woli, jestem cierpliwy i gwałtowny. Gdy jest uczciwy, ale „pomylny”, traktuję go grzecznie, a gdy jest powąlny i dobrej wiary, dyskutuję poważnie”.

Szlachetny lord zapomina o czwartej możliwej kategorii to znaczy tych przeciwnikach, którzy mają rację. Uważa, że słuszność znajduje się zawsze po jego stronie.

Jest rzeczą ciekawą, że ten syn biednego robotnika takstylnego, który w swojej ojczyźnie doszedł do największych zaszczytów i godności lordowskiej, ma do zawdzięczenia swoją wielką karierę polityczną nadzwyczajnemu wysiłkowi woli i wytrwałości.

W młodości swojej przyszły lord Anglii spadł z roweru i potłukł się tak ciężko, że pozostał kaleką na resztę życia. Leżąc długi czas w szpitalu i namyślając się, co uczynić ze sobą dalej, postanowił wziąć się do polityki. W szpitalu też uzupełnił swoje wykształcenie i wstawszy z lo-

CENY JAJ POLSKICH W ANGLJI.

Gielda londyńska od niedawna notuje ceny cięższych jaj pochodzenia polskiego, przy czem najlepsze ceny uzyskiwano za jaja od 53 kg w tysiącu i wyżej. Mianowicie po potrąceniu cła za 1000 jaj wagi 53-54 kg uzyskiwano 83.10 zł., 57-58 kg — 84.15 zł., 59-60 kg — 89.2 zł. Za jaja małe (poniżej 50 kg w tysiącu sztuk) uzyskiwano tylko 62.88 zł. Powyższe ceny dotyczą skrzyń po 1440 sztuk w każdej.

RYBY.

W sierpniu zaczyna się już pojawiać na rynku ryba hodowana, zwłaszcza karp. — W roku bieżącym gospodarstwa większe, mające cięższą rybę na sprzedaż, jeszcze towaru swego nie wysyłały, pojawiły się więc karpie jedynie z gospodarstw ekstensywnych głównie drobne, których cena jest zwykle nie wysoka. Poziomem cen tłumaczy się zapewne, że na rynku naszym karpia importowanego obecnie niema, gdyż zupełnieby się to nie kalkuloowało. Za karpia drobnego w Walszwawie płacono 1.70—1.75 za kg, za średnie go 1.90—2.00 zł. Cięższego brak, za węgierskiego płacono 2.25—2.30.

Obecnie na rynku naszym przeważa ryba rzeczna i jeziorowa, jakkolwiek dużo jej niema skutkiem wysokiego poziomu wód. — Pomimo małej podaży, ceny były niewysokie głównie skutkiem małego popytu wobec ciepłej pogody.

za boleści, zaczął grzmieć przeciwko kapitalizmowi na zgromadzeniach robotniczych, wlekał się o kulach z jednego wiecu na drugi. Zarazem ciężko pracował, ale jako kaleka otrzymywał tylko jedną trzecią normalnego zarobku.

„Co mnie dziś najbardziej dziwi — pisze „Filip, wiechraha Snowden” — to fakt, że po trafielem fizycznie przetrzymać te lata, w ciągu których nie mogłem sobie pozwolić ani na zapłacenie posiłku poza domem ani na przejazd powozem przy moim kalectwie”.

JAK MÓWIA PRZEZ MIKROFON?

Zwyczaj przemawiania bezpośrednio do mas narodu drogą radiową rozpowszechni szeroko w ostatnich czasach i szefowie rządów korzystają z mikrofonu na coraz większą skalę. Jeden z operatorów radiowych, który miał sposobność rejestrowania przemówień niektórych mężów stanu, poczynił ciekawe spostrzeżenia, jak te osoby stois zachowują się przed mikrofonem.

Król angielski naprz., Jerzy V, ma zawsze mowę zgóry napisaną i przez cały czas nie spuszcza oka ze swoich kartek, starając się wymawiać słowa wyraźnie i możliwie najwolniej.

Książę Walji, który przemawia bardzo krótko, nie posługuje się znowu najmniejszą notatką. Przez cały czas trzyma jedną dłoń w drugiej, podczas gdy wzrok błądzi swobodnie po całej przestrzeni studja.

Mussolini, który jest urodzonym mówcą, daje się porwać zapalowi oratorskiemu, oczy jego błyszcza, twarz rozpalą się, a ręce gestami podkreślają niektóre zdania tak, jakgdyby miał słuchaczy przed sobą.

Roosevelt, przeważnie improwizuje głosem spokojnym, przyczem typowy uśmiech nie schodzi z jego ust. Co zaś do Doumergue’a, który pierwszy we Francji przemawiać zaczął przed radio do społeczeństwa, to ten czyta z notatek i naturalnie uśmiecha się, robiąc od czasu do czasu dłuższe przerwy i patrząc w mikrofon, jakgdyby oczekiwał potakiwań od niewidzialnych słuchaczy.

Robotnik przepił pieniądze przyjaciela. Smutny koniec eskapady.

W Pompey Frouard (Francja) popełnił samobójstwo robotnik polski Jan Gomula, urodzony w r. 1894 we wsi Kutniewiczze. Do tego desperackiego kroku pchnęła go przykra przygoda. Gomula podjął z fabryki wyplatę dla siebie i dla swego kolegi, Józefa Pakuły zamieszkałego w Pont a Mousson, który spowodu choroby przebywał w szpitalu w Nancy. Według utartego zwyczaju, Gomula poszedł po wypłacie do „kafelki” ukraińskiej do Frouard. Tam sobie nieco podpił

i zabawił się z dziewczynkami.

Nazajutrz miała przyjechać żona Pakuły po pieniądze. Niewiasta jednak nie przyjechała tego dnia. Gomula poszedł znowu do „kafelki” i dostał się w złe towarzystwo

które go upiło. Gdy nazajutrz Pakułowia przyjechała po pieniądze, Gomula oświadczył, że jeszcze ich nie odebrał, „dopiero w poniedziałek odbiorę” powiada do niej wiały. „No to pojedziemy tymczasem do Nancy zaproponowała kobieta i odwiedzić chorego”. I pojechali.

Po powrocie Gomula z ciężkiem sumieniem udał się do swego mieszkania. Może spodziewał się biedak, że uda mu się pozyczyć gdzieś pieniądze

i oddać przyjacielowi.

Widocznie nadzieje te zawiodły go, gdyż nazajutrz Gomula kupił sobie sznur i udał się nad kanał i powiesił się na drzewie. Tak był koniec nieszczęśliwego robotnika, którego zgubiła wódka i złe towarzystwo.

Komu się szczęście uśmiechnęło?

PEŁNA TABELA WYGRANYCH
30 LOTERJI PAŃSTWOWEJ.Wczoraj w 6-y m dniu ciągnięcia 30-ej
Loterji Państwowej padły następujące wy-
grane:

STAWKI.	24 26 86 148 254 328 401 47 548 60 664
836 952 1066 78 158 200 413 574 417 19	
914 2095 419 78 80 510 617 788 3057 91	
313 56 58 544 95 711 61 71 833 4089 103	
34 317 60 99 692 963 5126 226 32 336 476	
885 6303 22 465 655 560 734 61 816 36 54	
721 48 58 7075 213 78 301 86 472 76 568	
700 735 8022 318 54 631 35 46 55 823 976	
9064 152 308 12 99 591 625 777.	
10015 161 90 378 501 65 614 912 11035	
205 370 423 94 658 743 821 86 945 12226	
63 652 78 79 90 711 30 811 77 925 75 13006	
29 45 200 223 90 426 565 67 75 655 801 911	
48 58 14182 256 358 468 519 608 22 1508	
894 16 173 260 384 589 628 809 16195 317	
41 463 616 98 710 64 828 17040 99 136 87	
263 314 559 753 18083 84 95 179 233 341	
469 502 38 96 793 839 44 85 97 19115 27	
306 67 421 784 333.	
20115 54 208 366 83 417 48 813 59 96	
21151 57 467 623 88 877 95 956 22010 2309	
314 77 442 561 709 836 85 23000 469 73 596	
811 953 73 24167 328 39 422 541 738 847	
977 25469 79 598 612 52 865 963 26030 220	
808 76 82 957 98 27010 66 87 236 490 528	
642 45 99 771 85 902 68 62 28098 110 395	
543 631 782 862 94 975 29083 109 214 390	
150 67 754.	
30352 735 63 82 843 78 957 31084 141	
95 302 312 427 698 929 32040 158 492 529	
49 639 707 99 996 33011 12 34 65 72 268	
316 439 90 610 48 88 751 34044 161 65 220	
355 427 50 685 779 35000 58 43 78 90 109	
382 400 7000 754 64 36151 312 463 597 961	
73 87 37157 76 238 40 52 360 702 32 38099	
155 65 481 517 602 76 828 902 16 92 39057	
106 248 349 61 465 603 768 976 95	
40021 85 245 427 508 609 35 80 939	
40957 232 61 496 530 84 605 788 856 83	
42002 52 108 62 285 584 98 43105 8 69	
254 363 98 558 628 801 54 918 45 44011 13	
21 198 268 586 94 636 82 763 45040 133	
338 426 641 755 72 885 940 96149 243 469	
759 826 99 47207 53 398 474 655 892 934	
69 88 48019 84 141 223 370 87 451 531 782	
838 58 912 28 49090 150 95 370 88 537 60	
64 783 97 825 936.	
50525 29 617 845 55 983 51234 52 74	
351 89 552 688 89 858 52097 114 248 321	
408 536 751 872 984 53023 78 100 119 36	
405 562 638 97 740 929 54181 649 75 800	
983 500 550 55 55011 341 302 537 68 95	
863 81 921 46 57078 79 91 92 255 422 98	
701 941 88 58127 40 56 95 267 307 29 450	
779 97 824 943 72 85 52983 382 488 96 585	
645.	
60272 327 43 57 93 553 695 721 813 984	
83 61075 177 81 329 529 653 709 821 967	
75 83 62008 58 606 520 981 63202 9 531 68	
671 708 53 899 969 79 64019 30 317 554	
65 613 70 90 737 911 201 48 57 332 614 724	
34 58 80 823 41 79 525 67004 198 394 513	
721 49804 47 55 904 605 68148 58 220 321	
722 874 988 69000 69088 328 89 91 476 615	
21 884 924.	
70102 4 61 87 212 335 78 419 548 654	
720 47 890 71420 759 961 72187 223 521 899	
948 64 70 93 73238 75 85 445 515 782 803	
74055 63 115 203 401 559 91 653 982 274	
76077 376 88 440 587 707 12 829 77012 343	
432 72 502 3 13 44 714 59 850 99 77102 328	
464 78 537 493 98 835 79121 295 358 498	
506 45 90 615 78 888.	
80181 202 98 339 97 497 639 48 77 95	
740 810 968 85 81047 96 187 277 90 483	
987 82097 162 223 93 538 644 57 77 831	
83059 216 85 426 523 823 700 744 62 965	
84156 203 65 388 95 419 532 767 87 825 307	
85069 96 279 374 498 512 674 812 83 88	
924 86028 53 84 360 98 486 98 529 63.	
90046 88 168 314 435 536 633 943 92	
91183 207 331 80 506 48 852 72 93 92047	
55 133 220 49 83 412 17 554 711 898	
9054 59 141 260 64 384 625 94 746 61	
807 53 56 94251 62 420 575 625 704 59	
86 95008 43 52 71 94 106 440 83 99 753	
96099 203 552 688 826 97106 78 217 70	
89 419 43 61 58 97 621 39 875 927 98175	
06 86 308 42 54 528 64 618 31 918 99018	
169 83 230 823 64 402 24 309 588 714	
100151 307 25 88 94 477 503 769 87	
852 920 41 101100 194 218 388 470 642	
96 720 54 863 102373 413 90 528 41 663	
967 103093 268 314 44 71 638 952 104121	
86 89 253 321 447 516 733 873 105069 76	
129 82 88 492 500 773 87 871 106006 106	
14 239 73 322 488 93 688 784 97 841 92	
107003 133 60 78 60 283 313 80 420 29	
551 108014 52 54 367 474 563 67 643 769	
812 929 43 109018 51 105 4 71 220 323	
441 48 688 89 764 866 946 54 75 83	
110285 307 89 630 90 741 73 111057	
82 250 64 325 772 97 899 112236 378 406	
70 583 98 683 113050 78 188 266 95 443	
78 84 91 623 746 899 915 114152 201 20	
510 610 77 769 888 115008 203 18 21 311	
88 500 505 86 604 73 759 81 962 67 116079	
92 138 207 311 24 95 482 87 98 527 699	
768 827 49 954 97 117051 67 394 470 527	
883 924 27 118020 359 421 82 552 55 77	
629 725 74 75 889 974 119035 216 442	
44 573 88 91 668 782 870 900 924 40	
120029 131 332 58 93 443 56 654 99	
703 54 983 121006 15 40 190 235 93 320	
71 548 63 615 87 739 922 28 122140 309	
403 90 526 72 715 77 880 921 123068 189	
274 337 67 582 600 626 729 819 939	
124005 222 30 323 85 453 545 839 125042	

SIŁA TRADYCJI.

U stóp Kazbeku.

Na pograniczu Europy i Azji.

Tyflis, we wrześniu.

Jechaliśmy starym, przedwojennym klekocącym samochodem zsoją gruzińską z Władysławem. Tuż przed nami wznosiły się strome dzikie góry, — potężny wał graniczny pomiędzy Europą a Azją. Dolina Tereku, który płynie głębokim, kamiennym łóżyskiem, ciągnie się pomiędzy wysokimi skalistymi ścianami. Starożytne osiedla zdają się strzec wawozu górskiego. Spoza mgieł chwilami dają się słyszeć nawoływania ludzi, przechodzących brzegami potężnej rzeki: to Osetyńcy, prowadzący swoje stada. Wśród mgły sylwetki ich przyjmują w cieniu niesamowite zarysy, dzięki szerokim, niemal kwadratowym filcowym burkom.

Wznosiliśmy się z trudem ku wyżynom Kazbeku, którego śnieżny szczyt wreszcie ukazał naszym oczom: owo miejsce na wysokości pięciu tysięcy metrów, gdzie według podania Prometeusz został przykuty do skały.

Na zboczu górskim znajdowała się wieś gruzińska, szara, jak skały dookoła. Płaskie domy są zbudowane z kamieni obciosanych prymitywnie: wznoszą się na górze, jak stopnie. Dach niższego domu służy jako dziedziniec dla drugiego domu, położonego nad nim. Małe, silne konie górskie poniosły nas wprawdzie i cierpliwie po stopniach górskiej drogi przez całą wieś, z której otwiera się widok na drogę i dolinę.

W miejscu, gdzie zlekka pochyłe zbocze górskie, porośnięte trawą, przechodzi zniżenie w dzikie urwiska skalne, znajduje się stary klasztor żeński. Niższa wieża jego przechyliła się, ciężkie

plyty dachu zawałyły się niemal wszystkie.

Zrana o świcie, gdy wieś cała leżała jeszcze otulona w mroku, byliśmy świadkami cudownego widoku: góry, ciemne jeszcze, odcinały się mrocznymi sylwetkami na bladym świetle niebios, gdy wtem szczyt Kazbeku zajaśniał krwawą łuną porannej zorzy. Nie mał jednocześnie z tem zjawiskiem, jak by na sygnał, przebudziła się dolina: odezwały się głosy i zapanował ruch. Dziewczęta szły po wodę, niosąc na ramieniu metalowe dzbany ślicznego kształtu. Nad wawozem zbierali się gruzińscy pastuchowie z olbrzymimi czapami na głowie, w towarzystwie psów, których szersze kudłata, jak u niedźwiedzi polarnych, jest doskonałym zabezpieczeniem przeciwko kłom wilków.

W miarę, jak opuszczaliśmy się z wyżyn, zmieniał się dziki charakter miejscowości, przechodząc w mniejsze zarysy strony południowej, gdzie na zboczach górskich widzimy lasy lub drzewa i orne pola. Część ta jest również gęściej zaludniona i zabudowana, a niektóre stare budynki odznaczają się istotną wartością architektoniczną.

Po drodze auto nasze prześcignęło żołnierza armii czerwonej, który prowadził transport więźniów gruzińskich do Tyflisu. Jak większość Gruzów wszyscy odznaczali się pięknym, wysokim wzrostem i ładnymi, szlachetnymi rysami twarzy. Urodę ich podnosi jeszcze charakterystyczny strój gruziński, uwydatniający rosłe, wysmukłe postacie.

Spotkaliśmy również po drodze starzego mężczyznę o szpakowatej brodzie, który prowadził za uźdę małego konia górskiego. W rękę trzymał długi kij wędrówny, a za pasem jego widniał sztylet gruziński z ozdobnego srebra, stanowiący niezbędny akcesorium ubrania każdego Gruzina. Na koniu siedziała młoda kobieta, okryta barwną chustką, trzymając na rękach małego kędzierzawego chłopca. Twarz kobiegły o czystych, prawidłowych rysach była tak piękna, wielkie jej, błękitne oczy — tak cudowne, a całość obrazka tak malownicza, że mogła służyć za model do obrazu Madonny.

Wpobliżu Tyflisu grunt staje się równiejszy. Trafiliśmy do miasta po dniu targowym, gdy barwne tłumy włościan wśród kurzu swych wozów opuszczali miasto.

Tyflis jest nowoczesnym, wielkim miastem, z tramwajami, ruchem samochodowym, wielkimi hotelami i t. d. Jednakże widzimy tu również dzielnice wschodnie — wielkie, długie balkony nad wąskimi, stromymi uliczkami, warstwy na otwartym powietrzu, objętości nie osły i wielbłądy, dorożki konne i wozy.

zaprzężone w hawoły.

Przed sklepami — barwne tłumy Persów, Ormian i Tatarów, zawołowane mahometanki. Ruch i ścisk w tych dzielnicach — jak wszędzie na wschodzie — jest nieopisany. Nad tem rojowiskiem ludzkim wznoszą się majestatycznie ruiny dawniejszej twierdzy królów Gruzji.

Derkacz.

85 249 459 678 775 921 94 99 126045 80	59 362 67 58 626 709 21 929 42 49.
578 88 681 803 22 64 937 127138 48 94	10062 152 72 94 202 300 403 638 91 887 999
259 480 644 850 128302 75 451 64 608	11029 175 91 298 498 604 64 218 44 992 12143
130144 70 235 16 40 94 561 91 650 82	89 403 575 683 744 85 852 13173 313 425 512
779 839 72 129118 88 393 510 15 638 967	14243 462 63 596 859 966 152153 356457 661 905
83 702 40 52 131021 31 57 439 622 87	50 75 16082 418 92 773 851 17021 178 306 539
703 37 969 132068 98 115 208 81 317 531	724 870 951 79 18168 287 90 329 66 685 851
36 91 689 133037 87 168 73 294 363 400	19280 443 44 746 811 22 51 85 962.
73 800 991 134072 35 155 244 90 392 434	208 45 76 133 44 45 72 97 206 361 505 734
631 724 880 979 135306 503 65 629 86	49 21103 06 498 589 93 647 74 931 22049 147 308
813 32 76 136024 43 56 85 254 56 412	405 503 36 788 810 936 23543 699 896 920
613 99 975 137127 232 43 314 31 519 721	56 24015 45 190 432 93 666 771 25034 277 323 25
46 871 138132 63 316 401 25 678 79 772	413 26 801 640 802 268 437 98 624 66 746 62 933
828 139002 14 22 25 89 103 228 96 308	27436 669 92 810 955 69 28034 111 19 221 62 303
34 63 544 904 35	64 752 898 969 29148 238 4000 526 73.
140469 659 743 57 95 912 63 75 141036	30195 227 81 368 75 445 58 571 626 764
152 248 69 72 445 52 788 841 142209 389	31088 108 325 67 84 32186 358 477 571 231
478 95 548 635 724 979 143015 72 111	85 839 950 330 47 140 302 09 402 11 653 723
222 63 81 328 693 144065 155 78 380 82	34052 124 374 490 529 70 646 806 922 27 65 79
463 504 722 91 931 145082 87 146 216	35040 94 323 531 601 805 36034 68 202 15 481
204 488 89 770 91 146008 95 89 343 72	34052 124 259 374 490 528 70 646 806 922 27 65 79
80 533 78 698 811 55 147198 732 907	402 47 92 580 616 39 81 759 826 89 38069 164 417
148055 112 65 85 223 312 444 63 599 780	62 505 30 643 747 966 39230 700 870 94 961
90 802 952 149105 205 217 71 530 635	40059 110 64 242 562 649 87 749 824 948 50
33 789 99 888 947	41127 251 422 97 621 39 91 723 964 94 42225 418
150000 127 336 58 425 616 84 705 83	64 520 26 46 754 94 978 43019 89 455 518 92
151093 221 352 412 679 736 849 953	44037 48 189 357 82 439 511 685 972 45135
152031 49 87 110 49 260 560 153008 171	276 487 86003 315 444 784 47293 399 410 97 645
287 333 495 527 98 848 936 154079 340	58 62 735 49 56 90 814 87 48146 288 308 77 459
85 424 96 563 679 723 58 948 90 155090	580 909 49089 155 552
145 255 323 55 83 570 732 917 156087	50082 258 90 355 443 991 51017 68 160 68 77
182 212 17 557 837 157054 213 459 655	362 790 864 93 971 98 52051 285 712 895 53052
813 89 158437 523 609 713 31 76 92 994	98 300 357 539 54058 63 239 316 52 455 533 640
159164 214 67 346 86 405 591 643 61	740 827 924 37 44 84 55007 76 192 234 52 671
881 912	724 38 39 56521 659 87 700 835 99657050 282
160006 52 78 106 48 209 304 472 717	466 753 914 92 58112 32 358 519 607 91 94 741
42 837 161177 304 80 441 507 48 630 66	998 913 89 59290 681 717 49
814 26 77 162020 155 378 503 628 41 84	60037 157 77 227 326 98 403 38 92 658 741 77
713 848 163028 125 70 234 522 89 164265	61074 429 533 61 70 80 805 62118 239 339 434
400 485 942 71 165131 241 363 601 756	52 515 797 832 51 921 58 63132 272 385 444 84
166036 438 40 65 513 88 897 941 82	587 729 826 47 915 642 45 65 335 401 654 72 95
167057 117 294 323 69 71 515 66 79	803 65076 220 308 409 97 546 68 643 79 93 903
168346 433 88 505 765 925 88 169079	66122 208 63 365 85 67003 17 111296 496 83 559
360 522 35 42 66 743 853	824 68047 104 215 47 489 93 642 810 47 69074

Fenomenalna aparatura Still zaczął pracować.

O Stillu, jego właściwościach i przeznaczeniu w służbie radjofonji polskiej pisano w swoim czasie, ale uwagi dotyczyły raczej samej konstrukcji, a nie mówiły bliżej o tem jak znakomity „robot” pracuje. Tłumaczono nam wtedy, że Still tylko co był przyjechał z Londynu i zatrzymał się w gmachu studjów Polskiego Radja w Warszawie przy ul. Zielnej 25, gdzie zajął dwa zaciszne pokoje na 3-ciem piętrze. „Mr. Still” był jeszcze wtedy w walizkach, a niektóre jego skomplikowane bagaże miały dopiero nadejść.

PIERWSZA PRÓBA SIŁY I SPRAWNOŚCI.

Still nie tworzy rzeczy nowych, nie daje koncertów, nie śpiewa i nie mówi, a przecież może dać cały program, każdą audycję lub jej część. Co więcej — powtórzy ją na żądanie bez zająknięcia. Ba, daje — nieznaną dotąd możność — poprawy omyłek, np. w słuchowiskach dramatycznych. Still ma słuch absolutny, fenomenalną pamięć i nieomylną technikę. Jest niezmordowany, ale może dla tych właśnie zalet i możliwości, wy maga troskliwej opieki.

To wszystko sprawiło, że, gdy nam powiedziano, że Still zacznie pracować, jakkolwiek dopiero na próbie, ale już całym swym skomplikowanym mechanizmem — ruszyliśmy do pracowni znakomitego Anglika, prawdziwej pociechy samego Marconi'ego, aby zobaczyć jak wygląda w pełnym rynsztunku i jak pracuje ten wszechstronnie uzdolniony „robot”.

Już na wstępie proszą nas o zachowanie ciszy, bo... „pan Still właśnie słucha audycji ze studja, której dźwięki musi zapamiętać”. Patrzymy na zegar: jest godzina 13.15, a na kalendarzu data: 10 sierpnia. Po zycia programu głosi, że o tej godzinie idzie ze studja „muzyka popularna”, a następnie czytana będzie kronika: „z rynku pracy”. Prawdopodobnie obie te audycje zapisze sobie w pamięci Still, aby je później, gdy już w studjo będą nadawali co innego, wykonać jeszcze raz... na ogólne żądanie publiczności.

STILL HUCZY I BIEGA PO POKOJU.

Wechodzimy na palcach do środka. W pokoju przylegającym do właściwego miejsca urzędowania Stilla — pracuje silna super-

heterodyna i głośnik. Manetkami operuje tu reżyser p. Wodzinowski. Dopiero w następnym pokoju, skąd idzie szum, odbywa się właściwa praca skomplikowanej aparatury.

Dla laika cały ten pokój wygląda na kamerę bajecznego wynalazcy z powieści Jul. Verne'a, albo nowszych wizyj podróży stratosferycznych Doyle'a lub Meisnera. Władcą fenomenalnej aparatury jest tutaj p. Kiełpiński. Stoi wśród zwójów kabli pelzających po podłodze, słuchawki ma na uszach i pilnie coś kręci manetkami, operuje wtyczkami, łączy, rozłącza, a wzrok utkwiony ma w tarczę zegara woltometrowego, po której biega neurastenicznie igła, wskazująca wysokość napięcia.

MOŻNA I TAK.

Still jest gotów. P. Kiełpiński włącza sztepsle. W tej chwili pokój napętnia się miarowym warkotem silnika. Przechodzimy do następnego pokoju, gdzie przez głośnik idzie audycja ze studja. Z opóźnieniem za ledwie ułamek sekundy, słyszymy znajomy głos p. Sztompkówny-Grabowskiej, która mówi:

— Za chwilę usłyszycie państwo dalszy ciąg koncertu z La Scali... Muzyka, śpiewy solowe, chóralskie, orkiestra — przychodzi czysto i z wielką mocą. Sprawdzamy w programie, gdzie powiedziano, że jest to muzyka z płyt. Inż. Kiełpiński objaśnia nam, że Still nagrał tyle a tyle metrów taśmy, z której teraz produkuje, ale ta transmisja idzie tylko na użytek wewnętrzny — dla próby. Nagraną taśmę aparat nawija na zapas, z którego audycję można w każdym czasie od twarzać dowolną ilość razy, nadać na antenę na wszystkie rozgłośnie. W ten sposób można nadawać fragmenty koncertów, uroczystości, matchów sportowych, obrad, zdażeń, słuchowisk — słowem uwiecznić transmitowane wydarzenia zewsząd, gdzie obecny jest mikrofon Polskiego Radja. I to jest sukces Stilla.

Gdy już skończyliśmy utrwalanie audycji z godziny 13-ej 10 sierpnia, dla eksperymentu i pełniejszego wrażenia, prosimy inżyniera o... powtórzenie jej w odwrotnym kierunku. P. Kiełpiński puszcza taśmę, a w tej chwili rozlega się w pokojach nieprawdopodobnie jakieś rzepolenie, słuchając któ-

Jak należy zwalczać przedwczesną starość?

Różne przyczyny składają się na starość przedwczesną. Smutny obraz wypadania włosów, zmiany barwy skóry utrata jej sprężystości, naskutek zwyrodnienia tak zwanych włókien elastycznych, zwióczenia mięśni itd., itd. — uwarunkowany jest zarówno czynnikami natury wewnętrznej jak i zewnętrznej. Zewnętrzne są naogół dobrze znane: tkwi one źródłem swem w zaniedbaniu ciała, świadomości lub nieświadomości. Przyczyny wewnętrzne przedwczesnego starzenia się stanowią jeden z najciekawszych rozdziałów patologii ludzkiej, o którym trudno nawet w przybliżeniu na tem miejscu mówić. Ograniczymy się jedynie do stwierdzenia, że według współczesnych poglądów naukowych. Źródło zła upatrujemy w niewydolności t. zw. gruczołów wewnętrznego wydzielania. Te ostatnie produkują substancje

o cudownej własności,

t. zw. hormony, które, nieustannie krew za silając, istotnie cielesnej człowieka nadają sprężystości, żywotności i świeżych barw.

Jak zwalczać starość przedwczesną, jak zapobiec zbyt szybkiemu wędnięciu kart żywota ludzkiego?

Postępowanie nasze niewiele różnić się będzie od tego, jakie stosujemy w wypadkach starości, która o właściwej przyszłości porze. (Zdajemy sobie sprawę z trudności, jakie napotyka praktyczna definicja staro-

rego, uznajemy, wśród wybuchów wesołości, że najdzikszy prymitywny jazzband mu rzyński, to sielanka muzyczna kojących harmonijnych dźwięków. Bo trzeba wiedzieć, że w kierunku odwróconym płyną tu nie tylko dźwięki, ale i ich porządek. Nagle krótka przerwa, a po niej, pośpieszny, jakby dychawiczny krótki krzyk szypiących sylab kończonych chwytniem powietrza. Początki tych dziwnych dźwięków są miękkie, a zakończenie podawane jest głosem podniesionym. Niepodobna odtworzyć sobie żadnego słowa. Tak, w odwróconym porządku melodyjny głosik p. Grabowskiej brzmi zupełnie inaczej...

ści nieprzedwczesnej). Należy powiedzieć, że pomimo wszystko łatwiej zwalczać objawy starości przedwczesnej, niż zwykłej.

Leczymy zarówno środkami zewnętrznymi jak i wewnętrznymi. Na pierwszym miejscu stawiamy chirurgię kosmetyczną, na drugim t. zw. terapię fizykalną, jak maski diatermiczne, nakładane na różne okolice ciała, twarz, piersi i t. d. Najlepsze wyniki daje postępowanie kombinowane: chirurgiczne i terapeutyczno-fizykalne. W odniesieniu do t. zw. maści hormonalnych, wciernianych do skóry, pozostajemy nadal sceptykami. Gwoli bezstronności należy podnieść, że i ze strony lekarskiej rozlegają się niekiedy głosy, przemawiające za skutecznością wspomnianych maści. Dotąd nie mogliśmy się do nich przekonać. Być może, efekt dodatni zależy jest od gatunku maści.

Leczenie wewnętrzne objawów starości ostatnimi czasy zyskało sobie poważny rozgłos. Skierowane jest w kierunku ożywienia gruczołów wewnętrznego wydzielania. Poza gruczołami zwierzęcymi, podawanymi w postaci preparatów doustnie albo podskórnie, ewentualnie w połączeniu z witaminami, stosuje się na szeroką skalę diatermię na gruczoły ludzkie. Zapomocą odpowiednich przyrządów, pozwalających na kontakt elektrody z odpowiednimi gruczołami męskimi względnie kobiecymi, diatermia albo aparat krótkofalowy zdolny spowodować przekrwienie tych tak ważnych narządów, pobudzi je do intensywnej czynności. Hormony wartkim strumieniem popłyną do krwi i... róża nanowo zakwitnie, czarując wzrok i zapach subtelny rozsiewając wokoło.

Poza diatermią, ożywiającą zamarłe funkcje gruczołów względnie gruczołu związanego z mózgiem, t. zw. przysadki mózgowej, w użyciu jest kuracja emanacją radiową w postaci inhalacji albo napojów radiowych. Ponadto istnieją metody operacyjne.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.?

FR. HARPER

Dług Hanki Wolskiej

(ODWET)

36

Współczesna powieść obyczajowa : Adaptacja autoryzowana Eng. Baluckiego

Powszechnie znany wydawca wielkiej gazety, cieszący się poważaniem prasy wszystkich odłamów, kiedyś, przed laty rozpoczął swoją karierę dziennikarską w trzech, czy czterech małych pokojach; dziś wydawnictwo zajmowało olbrzymi własny budynek.

Tylko wypadek sprawił, że Hance Wolskiej udało się przenieść do willi Dembowicza i zostać przyjętą.

Po wyjściu Mac Alistera straciła dużo czasu na uprzytomnienie sobie znaczenia jego odwiedzin; długo nie mogła się opędzić wrażeniu, że to nieoczekiwane wydarzenie było makabrycznym snem. Prawie nieprzytomna wyleciała z domu, wpadła do pierwszej napotkanej taksówki i kazała się zawieźć do Banku Francusko-Polskiego.

Tu się rozwinęły wszelkie wątpliwości: Otto Szwarcberg zostawił jej w spadku okrągłe dwa miliony.

Nie chciała tych pieniędzy, nie chciała za nic. Upokarzały ją, wywoływały burzę bezsilnego gniewu. Na samo przy puszczenie, że może dotknąć tej fortuny, czuła taki bezgraniczny wstępn, jak do jej niedawnego posiadacza. Błysnęła myśl, że w jej rękach te pieniądze mogą stać się ogromną potęgą i urzeczywistnić zrealizowanie jej planów, czy też planów Lachowicza, bo to jedno i to samo, ale szalona myśl natychmiast utonąła w chaosie wstydu nienawiści i gorzkiego uczucia obrazy.

Zupełnie oszołomiona wyszła z ban-

ku na zaciszną ulicę Czackiego i poszła wolnym krokiem, starając się opanować zdenerwowanie i uporządkować myśli; do Krakowskiego Przedmieścia dotarła o wiele spokojniejsza.

Zegar wskazywał wpół do trzeciej, do Dembowicza było za wcześnie. Wstała pila do kuchni, zmusiła się do przejrzania kilku pism i metodycznego skupienia uwagi na ich treści, reszty dokonała czarna kawa. O trzy na czwartą pojechała na Saską Kępe.

Dowiedziała się, że nie może być przyjeździe, ponieważ pan Dembowicz był dziś w wyjątkowo złym usposobieniu; podobno sprawiły to nieprzewidziane komplikacje natury politycznej. Wrócił z re dakcji wściekły, kilka razy zaklął siar-czyście, potem zamknął się w pracowni i surowo zabronił wpuszczać kogokolwiek. Wbrew zakazowi służący lekliwie zapukał do drzwi i zameldował, że jakaś pani chce koniecznie się widzieć z panem redaktorem. Tuż za lokajem uka zała się na progu dziewczyna niepospolitej urody, która nie czekając na przyzwolenie, pewnym krokiem weszła do gabinetu — ta pewnoś podobała się Dembowiczowi. Poprosił aby zajęła miejsce i bez żadnych wstępów wyłożyła sprawę, która ją tu sprowadziła. Zdolała od razu przykuć jego uwagę.

Opierając się na łasce zbliżył się Dembowicz do towarzysztwa. Pomimo sędziwego wieku trzymał się prosto, ruchy miał energiczne, wglądał na boi-

wego generała starej daty i siwy wąs potęgował podobieństwo.

Przedewszystkiem zbliżył się do panny Wolskiej, pozdrowił ją milcząc, ale z szacunkiem, nie pozbawionym ojcowskiej czułości; następnie zwrócił się do wielkiego, wytwornego profesora, którego dawno znał z licznych fotografii; potem uściśnął rękę Lachowiczowi, którego fotografii jeszcze nigdzie nie spotkał i trochę protekcjonalnie poklepał po ramieniu Balickiego.

— Słyszałem o pańskim projekcie, panie inżynierze, chciałbym dowiedzieć się bliższych szczegółów — mówił cichym, ale bardzo dobitnym głosem. — Pan inżynier włada niemieckim? Doskonale! Więc państwo pozwólcie, że ze względu na naszego dostojnego gościa będziemy prowadzili rozmowę po niemiecku.

Dopiero teraz zrozumiał Lachowicz na co się zanoszą, lecz głos utonął mu w gardle.

Profesor Sinkraft zorientował się momentalnie w sytuacji, podjął ze swobodą światłowca:

— Przedewszystkiem chciałbym złożyć podziękowanie panu redaktorowi za to, że zainteresował się projektem i zechciał nas wysłuchać.

Starzec pochylił głowę, uśmiechając się pod wasem.

— Jeszcze nie straciłem zrozumienia dla spraw wielkiej doniosłości. Podziękowanie należy się panom za wyraz ich zaufania.

Po obustronnej wymianie komplementów Dembowicz szerokim ruchem ręki zaprosił gości do zajęcia miejsc i usiadł sam, kładąc łaskę na kolanach.

Podobno liczył sobie około osiemdziesięciu lat, ale na tyle nie wyglądał. Gesty, zupełnie siwe włosy, gładko zaczesane wtył, odsłaniały wysokie czoło, miał regularne, ostre rysy twarzy, pod wasem nie można było dostrzec rysun-

ku ust; robiłby wrażenie suchego despotycznego egoisty, gdyby nie wielkie ciemne oczy, płonące młodzieńczym ogniem i dobrocią. Nie nosił okularów, ani binokli; od czasu do czasu posługiwał się monoklem, wiszącym na czarnym sznurku jedwabnym. W kłapie marynarki miał wstążeczkę Polonia Restituta i Legii Honorowej. Dembowicz założył gazetę, rósł razem z nią, wyrósł na wybitnego publicystę, którego fenomenalna pamięć mogła być kalendarzem wydarzeń, jakie zaszły na świecie w ciągu ostatnich pięćdziesięciu lat.

— Proszę panów — powiedział cichym, lecz wyraźnym głosem, odchylając się na oparcie fotelu.

Profesor Sinkkraft zmienił się w jednej chwili: teraz uczestniczył w zebraniu słynny uczony, twórca teorii o powstaniu światów, dla którego odtąd stało istnieć wszystko ziemskie; zwrócił w stronę młodego inżyniera surową, stęziałą twarz, spojrzał wzrokiem drapieżnego ptaka i rzucił krótko jak rozkaz:

— Proszę!

Lachowicz już przyszedł nieco do siebie; zaczął jakająć się, ale w miarę rozwijania gigantycznego planu rozpalał się coraz więcej: drgały nożdzia, fosforyzujące oczy błyszczały natężeniem, zarumienił się, zapal rozżarzał ruchy, które się stały szerokie i mocne.

W kilku jasnych, zwięzłych zdaniach naszkicował hipotezę eteru we wszechświecie, potem scharakteryzował hipotezę Flammariona, Einsteina, Sinkkrafta. Jeśli wszechświat jest rzeczywiście morzem wibrującem eteru, z którego powstała materja w jej wszystkich odmianach, to jego doświadczenie stwierdza hipotezę naukową, czyli będzie sam przemieniał eter w materję. Na zakończenie pokrótce opisał generator „Vis” (D. c. n.)

Dodatek sportowy

Dwie miary

Śl. O. Z. P. N., podaje do wiadomości, że: Wyznaczono zawody decydujące pomiędzy K. P. W. Śląsk Katowice i T. S. Czarni Oświęcim na dzień 16 września b. r. na boisku Polisyjnego K. S. o godz. 11-tej.

Wyznaczono decydujące zawody pomiędzy T. S. Oświęcim i K. S. Iskra Siemianowice na dzień 16 września b. r. o godz. 13.30 na boisku Polisyjnego K. S.

Przesunięto zawody o mistrzostwo młodzieży pomiędzy KS. Dąb i K. S. Iskra Siemianowice w dniu 16 b. m. z godz. 14.30 na godz. 9.45 przedpołudniem.

Przesunięto zawody o wejście do Ligi Śl. pomiędzy KS. Iskra Siemianowice i TS. Biała Lipnik w dniu 16 b. m. z godz. 14-tej na godzinie 11-tą przedpołud.

Wyznacza się zawody o wejście do Ligi Śl. pomiędzy TS. Biała Lipnik i Polisyjny KS. Katowice na dzień 30 września b. r. o godzinie 10.30 przedpołud.

Uwzględniono protest T. S. Czarni Oświęcim przeciwko zawodom K. P. W. Śląsk Katowice w dniu 2. 9. 1934 i wyznacza się nowy termin zawodów na dzień 16 b. m. o godz. 11-tej na boisku Polisyjnego.

Za rozegranie bez zezwolenia zawodów z drużyną zagraniczną I. F. C. Wiedeń przez klub Szopienice postanowiono ukarać kluby łączną karą 30,— zł. z czego płać po 10,— zł. KS. Roździeń Szop., KS. 24 Szopienice i KS. Kościuszk Szopienice.

O wszystkim potrosze

Na zakończenie sezonu piłkarskiego, zawita do W. Hajduk b. mistrz piłkarski Niemiec, F. C. Bayern (Monachjum).

Bawarczycy zagrają z „Ruchem” najprawdopodobniej 2 mecze i to 8 i 9 grudnia.

Projektowany w dniu 23. 10. b. r. mecz F. C. Milano — Ruch, nie dojdzie do skutku, bowiem Podgórze nie zgadza się na przesunięcie terminu, przypadającego w tym dniu meczu ligowego z Ruchem.

W meczu bokserskim „I. K. B.” Świętochłowice — „Wawel” Kraków zwyciężył „Wawel” w stosunku 8:6.

Robotnicza reprezentacja zapaśnicza Śląska poniosła w stolicy dwie porażki, przegrywając z „Elektrycznością” 7:14 i reprezentacją stołeczną 6:13.

Reprezentacja piłkarska Lwowa z trudem uporała się z śląską reprezentacją. Gra była interesująca. Bramki dla Lwowa: Makowski, Żurkowski 2, dla Śląska — Bryła.

W nadchodzącą niedzielę Ruch gra na swoim boisku z Wartą poznańską. Początek już o godz. 15.30. Sędziuje p. Gryc z Katowic.

Pasterz utonął w rowie

Na łące pod Kochłowicami 9-letni pasterz byłby Roman Latarnik z Kochłowic zamierzał przeskoczyć rów, napełniony wodą, lecz prawdopodobnie przez poślizgnięcie się wpadł do wody i utonął. Zwłoki wydobyto z wody i odstawiono do domu rodziców.

Czerwony kur

Z Pszczyny donoszą: Wczorajszej nocy wybuchł o godz. 1-szej z niewyjaśnionej do tej pory przyczyny pożar w zabudowaniach Boryczki Pawła we Frydku i zniszczył dach domu mieszkalnego, zapasy słomy i siana część urządzenia wewnętrznego.

Szkoda wynosi około 3000 zł. W krytycznym czasie spał w pokoju na poddaszu inwalida górniczy Jerzy Małcher, który zauważywszy ogień zdołał w ostatniej chwili wyskoczyć z okna i doznał przytem jednak lżejszych okaleczeń.

Niebezpieczne pogroźki

Marta Banka, zam. w Chorzowie I przy ul. Jacka 6, przybiegła do policji z wiadomością, że lata chwila zostanie zamordowana przez znanego buksa Josza, względnie przez zdolnych do wszystkiego jego kolegów.

Badając bliżej przestraszył Banki policja ustaliła, że plan zamordowania jej wyszedł od nieprzyjaciółki Heleny Krawczyk, która w kłótni groziła Bankowej nasłaniem morderców, przyczem wymieniała nazwisko Josza oraz jego kolegów.

Duże rozgoryczenie wywołało na Śląsku ukaranie przez WG i D Ligi, Kacego 2 tygodniową dyskwalifikacją za zejście na meczu z Wisłą w Krakowie. Inicjator zejścia, Habowski otrzymał tylko 1 tygodniowe dyskwalifikację, i to w dodatku za ostrą grę. Arbiter meczu p. Staliński nie zauważył bowiem, by ostatni kopnął Ślązaka. Karę Kacego uzasadniono jednak „odwzajemnieniem

się” jego. Musiało więc coś być kiedy gracz Ruchu się „odwzajemnił”. Skąd jednak większa dyskwalifikacja?

Nietakt Kotlarczyka zaś pominięto zupełnie! W sprawie tej zarząd Ruchu wystąpił ze zdecydowanym protestem.

Prócz tego Ruch zwrócił się do PKS-u z prośbą, by tenże p. Stalińskiego więcej nie wyznaczył na jego mecze.

Kłopoty bokserów

Śląski O. Z. B. ma niemało kłopotu z tegorocznymi mistrzostwami. Przewidywania nasze, że przy obecnym systemie rozgrywek punktowych, mistrz Śląska nie będzie mógł brać udziału w drużynowych mistrzostwach Polski, podziela również P. Z. B., który polecił władzom bokserskim Śląska rozegrać jednak mistrzostwa drużynowe systemem pu-

harowym. Sprawa o tyle się komplikuje, że już zostały wylosowane rozgrywki mistrzowskie, które i tak już odbywałyby się ze znacznym opóźnieniem. Menerzy boksu śląskiego są oczywiście skutkiem tego w grubym kłopotcie i zwołują obecnie nagłą konferencję z przedstawicielami klubów o rozwiązanie tego problemu.

OSCHŁA JUŻ ZIEMIA, OSUSZMY ŁZY...

Czy w twoim lokalu wisi nalepka, świadcząca, że opodatkowałeś się na rzecz powodzian?

Ostatnia szychta

Notujemy dwa nowe śmiertelne wypadki górników.

Pierwszy wydarzył się na kopalni Maks w Michałowicach, gdzie w następstwie oberwania się węgla na filarze został ciężko porażony górnik Stanisław Błada. Doznał on złamania kręgosłupa, złamania miednicy oraz szeregu tak ciężkich obrażeń wewnętrznych, że nie istnieje najmniejsza nadzieja utrzymania go przy życiu.

Nieprzytomnego przewieziono do szpitala w Siemianowicach.

Drugi wypadek miał miejsce na terenie dzieł odkrywek obok szybu Agnieszki w Welnowcu, należącego do Skarbofermu.

Skutkiem oberwania się ziemi na głębokości kilkunastu metrów zasypany został 33-letni Paweł Syga.

Zasypanego odkopano dopiero po dwunastu godzinach, lecz niestety, stwierdzono tylko śmierć wskutek uduszenia.

Zwłoki przewieziono do szpitala hutniczego w Welnowcu.

Smierć pod kołami roweru

Tragiczny wypadek w Hajdukach

Wczoraj popołudniu około godz. 16-tej na szosie pomiędzy Kochłowicami a W. Hajdukami, jadący rowerem Korpan Michał z W. Hajduk (ul. Hajducka 86) najechał Plucę Franciszka również z W. Hajduk.

Pluta doznał przez upadek pęknięcia czaszki.

W stanie nieprzytomnym przewieziono go

do szpitala huty „Batorego” w W. Hajdukach, gdzie nie odzyskawszy przytomności zmarł w krótkim czasie.

Rowerzystę Korpana, który spowodował wypadek przez nieostrożną jazdę przytrzymano do przeprowadzenia dalszych dochodzeń.

Na odgłos strzałów

porzucili przemysł i zbiegli

Straż Graniczna przytrzymała ostatnio Alfonsa Szwaję oraz Gerharda Szerencę, specjalistów od przemysłu aparatów fotograficznych, których odebrano im sześć sztuk, wysokiej wartości.

Podobnego pecha miał Rudolf Lempa z Rudy, który podczas spotkania na granicy funkcjonariuszów stracił 8 kg kamieni do zapalniczek oraz 5 kg mydła. Również dla Wilhelma Jony z Orzegowa przemysł nie jest koku-

sowym interesem. Zajęto mu bowiem równe 25 kg maki kokosowej.

W pogoni za szajką przemytników Straż Graniczna na przejściu granicznym w Brzezianach Śl. oddała szereg strzałów, na odgłos których osobnicy pogubili wszelki przemysł i rozbiegli się na wszystkie strony.

M. in. postradali większą ilość materiałów jedwabnych, pończoch, rękawiczek oraz kilkanaście puszek sardynek.

Niedole i zbrodnie

Wczoraj rano około godz. 4-tej zatrzymali strażnicy gminni na terenie W. Dąbrówki złodziei polnych w liczbie około 15-tu.

Przytrzymani zajęli groźną postawę wobec strażników, a na widok zbliżających się

funkcji. pol. zbiegli.

Sprawcy wezwani do zatrzymania się nie reagowali, skutkiem czego funkcji. pol., w czasie pościgu wystrzelił z rewolweru, jednak bez skutku.

Rybnik. T. S. 20 — S. M. P. Orzesze 3:5 (2:1). Rybniczanie grali wskutek kontuzji Bednorza; po przerwie w dziesiątkę. Bramki dla nich padły ze strzałów Bednorza (2) i Daniela.

Nowa-Wieś. Repr. „Ligi Śląskiej” — Repr. A. klasy 2:3 (1:2). Nie dosyć że powyższy mecz, rozegrany na rzecz PZPN, zakończył się fiaskiem finansowym, to jeszcze i poziom jego pozostawił b. dużo do życzenia. Bramki zdobyli dla A-kl. Szajbel, Niedziela II i Szampiera, dla „ligowców” zaś Teuber (2). Arbiter p. Gerblach. Publiczności mniej więcej 250 (!!).

Gieźda, łącznik Ruchu, wyszedł już z szpitala, poddając się opiece domowej. Pierwszy mecz zagra dopiero jednak 7. 10. b. r. w Bytomiu przeciw SV „09”.

Gina ludzie

Ostatnio wydalila się z domu upośledzona umysłowo Eleonora Stanek, lat 24, zamieszkała w Piasecznie. Posiada ona rude, obcięte włosy i jeden złoty ząb. Zachodzi przypuszczenie, że popełniła samobójstwo.

Podobnie w Chorzowie przed dwu tygodniami wydalili się bez jakiegokolwiek zaopatrzenia z domu rodzicielskiego (Górnicza 18) Herbert Wróbel, 14-letni chłopiec i wszelki po nim ślad zaginął.

Rodzice obawiają się, że chłopca spotkał jakiś nieszczęśliwy wypadek.

500 zł. nagrody

Dyrekcja Poczty i Telegrafów w Katowicach wyznaczyła 500 zł. nagrody dla tych osób, które przyczynią się do wyśledzenia i ujęcia sprawców zabójstwa śp. listonosza Głowi, dokonanego w dniu 1 b. m. w Miedźnej pow. Pszczyna i kradzieży pieniędzy skarbowych.

Repertuar teatru

Środa, 12 b. m. „Pan z towarzystwa” o godzinie 20-tej premjera.

Czwartek, 13 b. m. „Pan z towarzystwa” o godzinie 20-tej.

Piątek, 14 września „Człowiek pod mostem” o godzinie 20-tej.

Sobota, 15 września „Lilla Weneda” dla szkół o godzinie 15.30.

Sobota, 15 września „Pan z towarzystwa” o godzinie 20-tej.

SENSACJA SEZONU „CZŁOWIEK POD MOSTEM”.

W piątek dnia 14 b. m. o godz. 20-tej wieczorem sensacyjna sztuka Otto Ingda „Człowiek pod mostem”, która uzyskała niebawomy sukces, a to dzięki świetnej reżyserji p. Bielskiego, oraz znakomitej grze pp. Barwińskiej, Grzębskiej, Orzeckiej, Brylińskiego, Czajkowskiego, Jastrzębskiego, Wasilewskiego i innych.

Sztuka ma pierwszorzędne walory sceniczne — wzrusza widza i trzyma jego uwagę w ciągłym napięciu od pierwszej do ostatniej chwili. Bilety po cenach popularnych do nabycia w Kasie Teatru.

Przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

W sobotę dnia 15 b. m. o godz. 15.30 popołudniu staraniem Komisji Miedzyszkolnej po raz drugi dla szkół „Lilla Weneda”. Bilety do nabycia w poszczególnych Dyrekcjach Zakładów Naukowych, oraz w dniu przedstawienia przy Kasie Teatru.

WYSTĘP HALSZKI MATYCZANKI.

Już w niedługim czasie sensacja Katowic będzie w Teatrze Polskim występ najmłodszej w Polsce artystki, tancerki Halszki Matyczanki, zresztą katowiczanki, która po ogromnych sukcesach z granicą powróciła na krótki pobyt do kraju.

Halszka Matyczanka da kilka występów w Polsce z których część dochodu przeznaczyła dla dzieci ofiar powodzi poczem powraca do Paryża na dalsze studia taneczne.

Prasa zagraniczna a w szczególności paryska pisze: „Halszka Matyczanka, dziecko o nieprzeciętnym talencie, rokuje przyszłość o światowej sławie.

Nadmienić wypada że Halszka Matyczanka uczęszcza do największej szkoły tanecznej w Paryżu założonej przez Annę Pawłową i uczy się pod kierownictwem słynnego tancerza Aleksandra Volonina b. pierwszego tancmistrza Teatru Rządowego w Moskwie, który był dwuletnim partnerem Anny Pawłowej.

Nawet katar posiada swoje dobre strony.

Nie wolno się chwalić. Dopiero co, w tych dniach, publicznie czy prywatnie chwaliłem się, że od kilku lat nie wiem co to katar i naturalnie zaraz następnego dnia zaczęło się. Ledwo wstałem, gdy potężnym kichnięciem zbudziłem siebie i sąsiadów i od tego czasu nie przestaję kichać. To pozwala mi na własnej osobie zbadać właściwości kataru i żałować, że berliński uczony wynalazł wreszcie bakcyll raka, zamiast wynaleźć bakcyll kataru, choroby równie dotychczas nieuleczalnej jak rak, chociaż cokolwiek mniej groźnej.

Rzecz prosta, że człowiek zakatarzony nie może mieć humoru, trudno bowiem opowiadać dowcipy i śmiać się samemu z nich, kiedy jednocześnie kręci w nosie i trzeba uważać, aby nie kichnąć niespodzianie w czasie uwodzącej rozmowy z kobietą.

Katar jest ostatecznie odpowiednia, gdyż tania choroba dla bezrobotnych, którzy w braku innego zajęcia mogą sobie i innym kichać. Naogół kobiety mniej zapadają na katar i gdy spyta Kugelszwana:

— Szanowanie panie Kugelszwane, jak zdrowie małżonki? — Kugelszwane odpowiada:

— Zdrowa, psia krewo!

Ponadto dobrze jest, mając katar, załatwiać wszelkie uciążliwe sprawy w urzędach, ubezpieczalniach i innych przykrych instytucjach.

Przychodzi taki zakatarzony gość do referenta i wyłuszcza swoją sprawę:

— Widzi pan nacz... apsik!... naczelnik, trzy lata... apsik!... temu dostałem wez... apsik!... wezwanie, aby uregulować... apsik!... swoje zaległości... apsik!

i właśnie chciałbym... apsik!!!... na raty... apsik!!!

Referent chcąc się pozbyć kichającego gościa w szybkim tempie załatwia mu wszystko, o co ten tylko prosi, obawia się bowiem, że mógłby się zarazić kataru.

Dlatego właśnie kiedy wybieram się do urzędów, a nie mam kataru, idąc, kicham, gdyż to znakomicie ułatwia w takich momentach życie.

Również w stosunkach z kobietami, które przestały nam się podobać, a żądają jednak od nas dowodów miłości, udawanie kataru daje doskonałe wyniki odstraszające, gdyż można bowiem wyobrazić sobie amanta, który w najbardziej czułym momencie kichnie głośno przed siebie, ma pod ręką wszystko, prócz chusteczki do nosa?

Jak więc widać na obrazku, nawet katar posiada swoje dobre strony.

Jerzy Krzekci.

PODSŁUCHANE

U FRYZJERA.

— A możeby tak szanownemu panu główkę umyć?... Widzę pełno łupieżu.

— Nie potrzeba, głowę mam zupełnie czystą. A to, co pan widzi, to wcale nie łupież, tylko proszek przeciw robactwu.

WEDŁUG PRZEPISÓW.

Przed sądem stanął pan Izidor Wstydlivy oskarżony o niewłaściwe noszenie kostiumu kąpielowego na plaży.

Pan Izidor powołał 42 świadków na

Za dużo spożywamy soli.

Nie gotuj jarzyn w słonej wodzie!

Lubujemy się w potrawach ostrych i koźnych, chociaż doskonale zdajemy sobie sprawę z ich zgubnych skutków dla organizmu.

Jedną z przypraw, których nadużywamy, jest sól, sól przedmiot pierwszej potrzeby. Sól ma ogromne zastosowanie w gospodarstwie domowym, w medycynie, w przemyśle i w rolnictwie. Dominującą rolę odgrywa w kuchni, stosowana przy przygotowaniu prawie wszystkich potraw i przy ich konserwowaniu.

Nie możemy jadać bez soli, to rzecz oczywista, ale nie znaczy to bynajmniej, że byśmy mieli zjadać jej tak dużo i nie starać się zmniejszać jej ilości.

w sposób racjonalny.

Zbyt duża ilość soli wpływa ujemnie na gatunek krwi, na komórki organiczne i ogólną przemianę materii.

Normalnie spożywa się dziennie 8—10 gr. soli. Ta ilość jest bezwarunkowo duża. Wpływa ujemnie na system nerwowy, pobudza pragnienie i wywiera niepożądane zmiany w organizmie. Potrzeby fizjo-

logiczne naszego organizmu zaspakaja w zupełności 15—18 gr. soli mineralnych, które powinniśmy wchłaniać razem z zawierającymi je jarzynami. Ta ilość jest nieszkodliwa dla organizmu, a różnorodność soli ma właściwości pobudzające, zbawienne i oczyszczające.

Ażeby ograniczyć spożycie soli należy przede wszystkim nie wygotowywać jarzyn, gdyż to zuboża je o wielką ilość posiadanych soli mineralnych, które się rozpuszczają w wodzie. Najlepsze jest gotowanie na parze albo duszenie. Przypomnieć przytem należy, że słona woda przestaje się gotować przy 108 stopniach i że to podniesienie temperatury wywiera fatalny i niszczący wpływ na wszelkie witaminy.

Do przyrządzonych jarzyn trzeba jednak dodawać soli, ale w minimalnej ilości i dopiero pod koniec gotowania. Bo sole nie wody przed zagotowaniem wywierają ten skutek, że kartofle, fasola, groch, soczewica i t. p. kurczą się i wysychają, stają się twarde i włókniste. Stają się ciężkostrawne, wobec czego sok żołądkowy z trudem daje sobie z nimi radę.

Ale jeżeli gotuje się te jarzyny w zwykłej wodzie i soli się je dopiero pod koniec gotowania, nabierają soczystości, skórka na nich jaśnieje, miąż nabiera soczystości i pulchności. Stają się bardzo smaczne, kruszące, miękkie i przez to doskonale podatne do wchłaniania przez soki trawienne. Zauważyć przytem należy, że gotowanie w słonej wodzie zmniejsza wagę, przeciwnie zaś, gotowanie w słodkiej — zwiększa ją.

daje sobie z nimi radę.

— Czy ten człowiek cieszy się zaufaniem? — Naturalnie. Stwierdziłem, że wszędzie ma dług.

MIARA.

— Czy ten człowiek cieszy się zaufaniem?

— Naturalnie. Stwierdziłem, że wszędzie ma dług.

JAN RAMEAU.

Kosz fig.

Pewnej nocy letniej straszny hałas i zgłęb obudził starego Lagulas, cięśię z zawodu.

Zerwawszy się na równe nogi pobiegł ku plantowi kolei żelaznej ciągnącemu się o sto metrów od jego zagrody.

Wstrząsający grozą widok przedstawił się jego oczom: dwa pociągi zderzyły się przed chwilą ze sobą.

Ofiar katastrofy było dużo. Lagulas prze to zabrał się natychmiast do ratunku wraz z innymi.

Przy przenoszeniu jednego z rannych dostrzegł portfel wypadający z jego kieszeni. Lagulas rzucił okiem na pomagającego mu urzędnika kolejowego i widząc, że ten odwrócony doń plecami nie zauważył tego, kopnięciem nogi pchnął portfel pod stos połamanych szczątków wagonowych.

— Odnajdziemy się: ty i ja bracie! — pomyślał przytem.

Istotnie. Skoro tylko odniesiono ranne go na skarpe Lagulas, korzystając z ciemności wrócił na miejsce, gdzie zastał leżącego właściciela portfela, podkradł się pod gruz, wydobyl z niego portfel i pośpieszył do domu.

W izbie otworzył portfel i o mały włos nie krzyknął z radości na widok banknotów, które w liczbie dwadzieścia tysięcy franków rozłożył na stole.

Dwadzieścia tysięcy franków! To fortuna dla skromnego cięśi wioskowego! Co za szczęście dla mnie, że sen mam lekki! — myślał stary Lagulas zacierając ręce z radości.

Z innych papierów, znajdujących się w portfelu dowiedział się, że właściciel jego nazywał się Edmund Lartigue i był kupcem zbożowym w mieście Orthebat.

Dokument ten wraz z portfelem przetrząsnął cięśa spalił natychmiast, poczem wziął szkiełko od lampy, włożył banknoty w jego środek, zakorkował z obu stron korkiem i zdjąwszy najgrubszy swój świder ciesielski z gwoździa wyszedł z domu.

Nieopodal rośnie duże drzewo figowe.

Zrobiwszy w niem głęboką i dość szeroką dziurę świderem włożył w nią cenne szkiełko lampowe, zatkał dziurę kawałkiem dobrze dopasowanego drzewa, przykleił korą i pokrył ziemią z mchem z wierzchu.

— Niechże szukają! — pomyślał z triumfem skończywszy robotę.

W kilka dni potem, jak przewidywał, zawitali żandarmi do niego i nie zważając na to, że z ręką na sercu prawil im o niewinności swojej zabrali się do skrupulatnej rewizji: zaglądali do każdego kąta, rozpruwali materace i poduszki, wyjmowali okna i dachówki, przekopywali ogród, lecz żadnemu z nich nie przyszło na myśl zdzierać korę z drzewa figowego.

Gdy odeszli wreszcie z niczem Lagulas uszczęśliwiony jał przemyśleć nad tem co zrobić z pieniędzmi.

Wszyscy w okolicy wiedzieli, że Lagulas, dobry ślusarz lecz pijak i hulaka jest mimo dużych zarobków bez grosza i długów ma po uszy. Nie mogło więc być mowy o tem, by użył przywłaszczonych pieniędzy na spłacenie ich bez zwrócenia uwagi na siebie, a tem samem wzbudzenia domysłów i podejrzeń.

— Niech tam leżą w dziurze drzewa figowego do czasu — postanowił Lagulas orjentując się, że nie była to chwila odpowiednia do puszczenia ich w kurs i dalejże jeść, pić i hulać po swojemu, czyli na kredyt, przeważył.

Tak rzeczy stały, gdy doszła doń wiadomość, że Edmund Lartigue zbankrutował.

— Nie zrobiłby plafty, gdyby miał swoje dwadzieścia tysięcy franków w kieszeni — pomyślał stary cięśla czując coś w rodzaju wyrzutów sumienia w sercu.

— Co tu robić? Oddać pieniądze? Także pomysł. Za nic w świecie, ale trzeba posłać mu prezent jakiś na pociechę.

Lagulas siedząc przy kieliszku w szynku łamał sobie nad tem trzy wieczory głowę jaki zrobić prezent Lartigue'owi.

— Mam. Mam! — omal że nie wykrzyknął wkońcu — posłę mu kosz fig. To ci się ucieszy, biedaczysko!

— Lambruscot — wołał do pomocnika swego nazajutrz — ubieraj się. Zawieziesz

kosz fig panu Edmundowi Lartigue, kupcowi zbożowemu w Orthebat.

— Zamówił? Czy mam pobrać pieniądze? — informował się czeladnik.

— Nie. W prezencie ode mnie.

— Z jakiej racji? — pytał Lambruscot otwierając szeroko oczy. — Co to? Pan Lartigue jest kumem waszym, swatem czy bratem?

— A tobie co do tego? — burknął Lagulas — tego człowieka spotkało nieszczęście, a ludzie szlachetni i liściowi współczują ludziom nieszczęśliwym. Szykuj kosz, Lambruscot, a żywo!

Powiedziawszy to Lagulas poszedł narwać fig, których pełen kosz Lambruscot zawiózł panu Edmundowi Lartigue niezwłocznie.

— Dlaczego majster posyła mi figi w prezencie? — myślał pomocnik przez całą drogę. — Coś w tem jest, ani chybi!... Czyżby?...

Lagulas tymczasem uspokoiwszy drobną ofiarą niezbyt drażliwe swe sumienie, poszedł do karczmy pić na umór, nie placąc nic, lub niewiele — jak zwykle.

— Za dziesięć lat — przyrzekał sobie, — kiedy nastąpi przedawnienie — wydobędę dwadzieścia tysięcy franków z kryjówki i popłacę wszystkie długi, jakem człowiek uczciwy!

Kiedy Lambruscot, z niewytłumaczonej dlań przyczyny, porzucił go niebawem, stary cięśla nie wzięwszy pomocnika na jego miejsce, rozleniwiał się i opuścił w robocie do reszty.

Pewnego dnia jednak spotkała go niemiła niespodzianka: woźny sądowy przyniósł mu urzędowy papier, z którego dowiedział się, że na żądanie wierzycieli grożono mu sprzedaż jego domu z licytacji.

— Oho! Przebrałem miarę, jak widzę — pomyślał Lagulas — całe szczęście, że mam czem zapchać im buzię. Czym warjat, by do puścić do licytacji? Wydobędę kilka banknotów ze szkiełka i kwita.

Doczekawszy do ciemnej nocy, otworzył dziurę w drzewie figowym i wsunął w nią dwa palce, szukając szkiełka. Jakież było jego przerażenie, gdy przekonał się, że dziura była pusta. Ani śladu szkiełka w niej.

— Jezui! Jezui! Jezui! — jęczał stary cięśla trzymając się za brzuch jakgdyby wyrwano mu wnętrzności, domek jego wraz z warsztatem, oceniony był bowiem na osiemnaście tysięcy franków zaledwie — sumę jego długów plus koszty sądowe.

— Kto jest nabywcą mojej zagrody? — spytał notariusza, gdy zrozpaczony i nawpół martwy zjawił się u niego.

— Niejaki Lambruscot z Orthebat — poinformował go pan rejent.

— Rety!... On?... On?... krzyknął Lagulas łapiąc się za głowę.

— Co się stało, dobrodzieju mój? — zdziwił się notariusz.

— Nic!... Nic!... żegnam pana notariusza — zawołał Lagulas i wściekły z gniewu pośpieszył do miasta Orthebat na poszukiwanie byłego swego pomocnika.

— Złodzieju! — ryknął znalazłszy go — skąd wzięłeś osiemnaście tysięcy na kupno mego domu? Skradłeś mi dwadzieścia tysięcy franków... Oddaj mi je bandyto, bo za denuncję cię!

— Co proszę? — spytał Lambruscot z olimpijskim spokojem.

— Dam znać policji, lotrze!

— He! He! Nie robicie tego, bo sami wy dacie się w ręce policji tym sposobem. Nie ma jeszcze dziesięciu lat od czasu gdyście sprzątnęli temu biednemu panu Lartigue dwadzieścia tysięcy franków sprzed nosa. Nie ma jeszcze przedawnienia.

— To prawda — pomyślał Lagulas o pamiętawszy się nagle.

— No, to podzielmy się pieniędzmi, Lambriscot — odezwał się pojednawczym głosem po chwili.

— Ani myśle — odparł spryciarz wzruszając ramionami.

— Oddaj mi połowę, łajdaku!

— Ani ćwierci nawet.

— Strzeż się!

— Czego?

— Wyrzutów sumienia.

— Aha! Prawda! — zaśmiał się Lambriscot — ale bądźcie spokojni. Posłę wam kosz fig jeśli macie wyrzuty sumienia opadną.

Thum. J. S.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50. zagranica zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 1mm. wiersz 1 łamowy opisowy zł. 250 specjalne zł. 1,50. reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej